

**ΑΦΙΕΡΩΜΑ:
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
Πρότυπο Πολιτικής & Πολιτισμού**

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014
Τ.Θ. 1308, Τ.Κ. 380 01 ΒΟΛΟΣ, ΤΗΛ.: 242 10 93502, 242 10 93510, FAX: 242 10 67903 ΚΩΔΙΚΟΣ: 2369

ΠΑΝΑΓΙΑ, Η ΟΔΟΣ & Η ΜΕΣΙΤΡΙΑ

Η τιμή και η αγάπη προς τό πρόσωπο της Παναγίας έχει ρίζες θεολογικές. Τό πρόσωπό Της αποτελεί κομβικό σημείο πραγματοποίησης του λυτρωτικού έργου του Θεού για χάρη του ανθρώπου. Ο τρόπος συμμετοχής Της στό έργο αυτό αποκαθιστά και αρχήν τήν αξία του ανθρώπου μετά τήν πώση. Η Παναγία εκπροσωπεί μίαν ανθρωπότητα, μέ τήν όποία ο Θεός επιθυμεί νά ανοίξει διάλογο, σεβόμενος απόλυτα τό δώρο τής ελευθερίας, πού τής χάρισε από τήν πρώτη κιόλας στιγμή τής δημιουργίας τής. Καί ποιός είναι αυτός ο εκπρόσωπος; Μία άσημη κόρη από τήν Παλαιστίνη, άγνωστη, αδιάφορη γιά τούς ισχυρούς καί τούς επώνυμους. Ακόμη καί πρίν από τήν ενανθρώπησή Του, ο Θεός επιλέγει μέ συνέπεια νά κινείται στίς αθέατες πλευρές τής ανθρώπινης δημοσιότητας, κάνοντας όργανα τής χάριτός Του τούς μωρούς καί άσοφους του κόσμου τούτου.

Διότι εκεί βρίσκει πάντα τή μία καί μοναδική προϋπόθεση, προκειμένου νά αποκαλυφθεί καί νά λυτρώσει: Τήν ταπεινοφροσύνη. Μία ταπεινοφροσύνη, η οποία στό πρόσωπο τής Θεοτόκου, συνδυάζεται μέ τήν αξιοπρέπεια του διαλόγου μέ τόν απεσταλμένο άγγελου, αλλά καί μέ τήν αρχοντική αποδοχή του θελήματος του Θεού. Κι αυτή, όχι ως μία τυφλή ύποταγή, αλλά ως ελεύθερη προσφορά του νου, τής καρδιάς, όλόκληρου του είναι Της.

Αυτή η ταπεινοφροσύνη τής Παναγίας γίνεται η αιτία νά φανερωθεί καί τό αληθινό πρόσωπο του Θεού προς τούς ανθρώπους. Τό πρόσωπο τής απέραντης πατρικής αγάπης, τής διάκρισης, τής συγκατά-

βασης καί τής άφρασης. Τό πρόσωπο εκείνο, πού ο Διάβολος κατάφερε νά τό εγκαταστήσει παραμορφωμένο στον νου καί στην καρδιά του Αδάμ καί τής Εύας. Η προπατορική παράβαση έμαθε τόν άνθρωπο νά ανταγωνίζεται, πρώτα μέ τόν Θεό καί μετά μέ τόν συνάνθρωπο, τόν σύντροφο, τόν συνοδοιπόρο. Η διαβολή του Πειρασμού γέμισε τήν ανθρώπινη ψυχή μέ φόβο γιά έναν Θεό, πού ξέρει μόνο νά στέλνει κεραυνούς καί νά συντρίβει τό πλάσμα Του, ζητώντας από αυτό θυσίες έξιλασμού καί σπαρακτικά καλοπιάσματα. Κι όμως! Μία κόρη άγνή στό σώμα, κυρίως, όμως, άγνή στην καρδιά καί τήν διάθεση, ήταν αρκετή γιά νά βρει άνοιγμα ο Θεός τής αγάπης στην ανθρώπινη ιστορία, προκειμένου νά φανερώσει τό αληθινό Του πρόσωπο. Πρόσωπο αγάπης σφοδρής, μανικής, ικανής νά Τόν οδηγήσει στην κένωση από τήν παντοδυναμία Του καί στην πρόσληψη τής μορφής του δούλου, γιά νά αποκατασταθεί η σχέση Πατέρα μέ υιούς καί θυγατέρες.

Ποτέ δέν θά μάθουμε, αν, χωρίς τήν Παναγία, θά πραγματοποιείτο, τουλάχιστον εκείνη τή χρονική στιγμή, η είσοδος του Θεού στον δικό μας, τόν κοσμικό χρόνο. Αυτό πού ξέρουμε, όμως, μέ βεβαιότητα, είναι πώς σε εποχές σαν τή δική μας, εποχές πού νιώθουμε άσημαντοι καί ανίσχυροι, η Παναγία μας θυμίζει πώς ένας άνθρωπος άρκει, γιά ν' αλλάξει τή ροή τής ιστορίας. Μπορεί ο Θεός νά έχει γιά θρόνο Του τό Σύμπαν καί, ακόμη περισσότερο, τήν καρδιά του καθενός μας, όμως, ο κώρος πρέπει νά ανοικτεί μέ δική μας απόφαση καί δικό μας

ΠΑΝΑΓΙΑ, Η ΟΔΟΣ & Η ΜΕΣΙΤΡΙΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1.

κόπο. Ἡ διαδικασία αὐτή μπορεῖ νά μᾶς μεταβάλει σέ μητρες ἀγάπης, ἔτοιμες νά γεννήσουν ἀγάπη καί ἀγιότητα, πού ὁ κόσμος διψάει ὅσο τίποτε ἄλλο. Αὐτό εἶναι τό βαθύτερο νόημα τῆς θεοτοκίας τῆς Παναγίας μας: Πέραν τοῦ ὅτι προσέφερε κῶρο, προκειμένου ὁ Ἀχώρητος νά βρεῖ καταφύγιο ὡς βρέφος, ἄνοιξε τήν πόρτα τῆς ἀνθρωπότητας, προκειμένου νά μπορέσει ὁ Θεός νά κάνει τό τελευταῖο βῆμα ἀπό τά ἄπειρα πού διήνυσε μέ δική Του πρωτοβουλία, γιά νά ὑλοποιήσει τό ὄνομά Του: «Ἐμμανουήλ»: ὁ Θεός μέ τούς ἀνθρώπους.

Πίσω, ὅμως, ἀπό τά βαθύτερα θεολογικά μηνύματα, ξέρουμε ὅλοι

πώς μία σχέση πολύτιμη πραγματοποιεῖται ἀνάμεσα στήν Παναγία καί σέ κάθε ἄνθρωπο, πού προστρέχει στήν προστασία Της. Νά εἶναι ἡ ἀπεικόνιση στό πρόσωπό Της τῆς μητρικῆς παρουσίας, πού ὅλοι κάποτε δεχτήκαμε ἀπό τή φυσική μας μάνα; Νά εἶναι ἡ διαίσθηση, πώς θά ἀποτελεῖ γιά πάντα ὁδό, πού ὀδηγεῖ ἀπευθείας στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ;

Σημασία ἔχει, πώς στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας ὁ θάνατός Της βιώνεται ὡς κοίμηση καί ὡς μετάσταση, δηλ. συνάντηση μέ τόν Πλάστη καί Υἱό Της. Καί σ' αὐτή Της τήν ἀνάβαση πρὸς τήν ἀνεκλάλητη Θεϊκή ἀγκαλιά, νιώθουμε -ἐπειδή εἶναι ἀλήθεια- νά παρασύρει ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα καί τόν καθένα ἀπό μᾶς ξεχωριστά. •

† Ο ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Οἱ ἰδέες τοῦ Καποδίστρια γιά τήν ἀποζημίωση τῶν ἀρχόντων

ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Δ. ΞΕΝΑΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

Στό ξεκίνημά του τό μετά τόν Ἀγώνα τοῦ '21 Ἑλληνικό κράτος, εὐτύχησε νά ἔχει κυβερνήτη τόν Ἰωάννη Καποδίστρια. Τό δυστύχημα ἦταν ὁ ἄξιος αὐτός ἡγέτης νά μὴν ἀφεθεῖ νά ὁλοκληρώσει τό ἔργο τῆς δημιουργίας κράτους Νόμου καί Δικαίου. Γνωστές οἱ συνθήκες τοῦ θανάτου του, γνωστά τά αἷτια πού στέκονται συχνά ἐμπόδιο στούς λαούς νά ὀρθοποδήσουν.

Πέρα ἀπό τά συγκεκριμένα μέτρα πού ἔλαβε ὁ πρῶτος κυβερνήτης γιά νά «σπύσει» κράτος, πρόσφερε ὁράματα καί ἀξίες, πιστεύω καί ἰδέες, πού μποροῦν καί σήμερα, ἀλλά καί γιά ὅσο χρόνο ὑπάρχει Ἑλληνική Πολιτεία, νά ἀποτελοῦν θεμέλια καί στήριγμά της.

Κάποιες ἀπό τίς ἰδέες αὐτές, οικονομικοῦ, ἀλλά κυρίως ἠθικοῦ περιεχομένου, βρίσκουμε στό λόγο του πρὸς τή Δ' Ἐθνική Συνέλευση στό Ἄργος, στίς 4 Αὐγούστου 1829:

«...Διά τόν αὐτόν τοῦτον λόγον θέλομεν ἀποφύγει καί ἤδη τό νά δεχθῶμεν τήν προσδιοριζομένην ποσότητα διά τά ἔξοδα τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπικρατείας, ἀπεχόμενοι, ἐφ' ὅσον τά ἰδιαίτερα μας χρηματικά μέσα μᾶς ἐξαρκοῦσιν, ἀπό τοῦ νά ἐγγίσωμεν μέχρι καί ὀβολοῦ τά δημόσια χρήματα πρὸς ἰδίαν ἡμῶν χρῆσιν. Ὅσπεποτε, δέ, βιασθῶμεν εἰς τοῦτο, ἐξαντληθέντων διόλου τῶν ἰδιαίτερων ἡμῶν πόρων, τότε θέλομεν καταφύγει εἰς τό δημόσιον ταμεῖον, πλήν μόνον διά τά ἔξοδα, ὅσα ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων μας.

Ἄλλά πρὸς τοῦτο, καθὼς μετεχειρίσθημεν ἄχρι τοῦδε, ἀπαραλάττως θέλομεν μεταχειρισθῆ καί εἰς τό ἐξῆς ἀκριβεστάτην οικονομίαν, καθότι ἀποστρεφόμεθα τό νά προμηθεῶμεν ἡμᾶς αὐτούς τὰς

ἀναπαύσεις τοῦ βίου, αἱ ὁποῖαι προϋποθέτουσι τήν εὐπορίαν, ἐνῶ εὐρισκόμεθα εἰς τό μέσον ἐρειπίων, περικυκλωμένοι ἀπό πλῆθος ὁλόκληρον ἀνθρώπων βεβυθισμένων εἰς τήν ἐσχάτην ἀμχανίαν. Τά αἰσθήματα ταῦτα τά συναισθάνεσθε, κύριοι, καί σεις οἱ ἴδιοι, καί τό ἀπεδείξατε ἐμπράκτως ἐκτελοῦντες ἀμισθί τά καθήκοντα τῶν πληρεξουσίων του ἔθνους.

Ἐλπίζομεν ὅτι ὅσοι ἐξ ὑμῶν μεθέξωσι μετά τῆς κυβερνήσεως εἰς τήν προσωρινήν διοίκησιν, καθὼς καί οἱ λοιποὶ τῶν πολιτῶν, ὅσοι προσκληθῶσιν ἐπὶ τούτῳ, θέλουσιν γνωρίσει μεθ' ἡμῶν, ὅτι εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις οἱ ἐν δημοσίοις ὑπουργήμασι δέν εἶναι δυνατόν νά λαμβάνουν μισθοὺς ἀναλόγους μέ τόν βαθμόν τοῦ ὑψηλοῦ ὑπουργήματός των καί μέ τὰς ἐκδουλεύσεις των, ἀλλ' ὅτι οἱ μισθοὶ οὗτοι πρέπει νά ἀναλογοῦν ἀκριβῶς μέ τά χρηματικά μέσα, τά ὁποῖα ἔχει ἡ κυβέρνησις εἰς τήν ἐξουσίαν της». Ὅλο τό κείμενο αὐτό, ὑπόδειγμα κλασσικοῦ γλωσσικοῦ ἑλληνικοῦ ὕφους, δείχνει τή νοστιμότητα τοῦ Καποδίστρια γιά τή σχέση πού πρέπει νά ἔχει ὁ δημόσιος λειτουργός, μέ τό δημόσιο ταμεῖο. Ἀξίζει νά προσεχθεῖ ἰδιαίτερα τό σημεῖο: «...ἐξαντληθέντων διόλου τῶν ἰδιαίτερων ἡμῶν πόρων, τότε θέλομεν καταφύγει εἰς τό δημόσιον ταμεῖον, πλήν μόνον διά τά ἔξοδα, ὅσα ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων μας».

Ἐχομε, σήμερα, τέτοιους ἄρχοντες; Ἐρευνητέον. Ὅπωςδῆποτε εὐκταῖον... Ἔστω καί ἂν φαίνεται νά βρίσκεται ἐκτός πραγματικότητας, ἀξίζει τό θέμα αὐτό νά ἐνταχθεῖ στό κῶρο τοῦ ζητούμενου... Ἀλλωστε, χάρη σέ κάποιους «κουζουλοῦς» ἐπιβιώνουν οἱ λαοί... •

Ιωάννης Καποδίστριας: Πρότυπο Πολιτικής και Πολιτισμού

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Οί ὅροι «πολιτισμός» και «πολιτική» διαφέρουν κατά μία μόνο συλλαβή. Και αυτό δέν είναι τυχαίο. Διότι ή κοινή ρίζα τους είναι ή λέξη «πόλη». Και βεβαίως, ὡς «πόλη» δέν έννοείται άπλῶς ένα σύνολο κτιρίων και τειχῶν, αλλά ένα σύνολο ανθρώπων, ένα σύνολο πολιτῶν. «Ἄνδρες γάρ πόλις», διακηρύσσει ὁ Περικλῆς στόν Ἐπιτάφιό του, ὅπως τόν διασώζει ὁ Θουκυδίδης. «Γιά τούς αρχαίους Ἕλληνες δέν υπάρχει Πολιτεία τῶν Ἀθηνῶν». «Ἡ πόλη είναι οἱ Ἀθηναῖοι», αναφέρει και ὁ Κορνήλιος Καστοριάδης στό ἔργο του «Ἡ αρχαία ἑλληνική δημοκρατία και ή σημασία της για μᾶς σήμερα».

Μέ αυτή τήν έννοια, ὁ πολιτισμός, ἄν και αρκετά νεώτερος ὅρος, δέν ἀφορᾷ άπλῶς τά ἔργα τῆς Τέχνης, ὅπως πολλοί τόν περιορίζουν σήμερα. Πολιτισμός είναι ή ποιότητα και ὁ κώδικας ἀξιῶν πού διέπει τίς σχέσεις τῶν ανθρώπων τῆς πόλης, τίς σχέσεις τῶν πολιτῶν. Κατά συνέπεια και ὁ πολίτης δέν είναι άπλῶς ὁ ἐγγεγραμμένος στά μητρώα ενός δήμου, αλλά ἐκεῖνος πού δρᾷ και συμμετέχει, ἀκολουθώντας ή και διαμορφώνοντας τίς ἀξίες και τήν ἠθική τῆς πόλης. Ἔτσι και ή πολιτική είναι ὁ τρόπος δράσης και τά ἔργα, ὄχι κάποιων ἐκλεκτῶν, αλλά ὄλων τῶν πολιτῶν, βασισμένα στό ἦθος και στήν ποιότητα τῶν σχέσεων μεταξύ τους. Μέ τόσο στενή σύνδεση ὄλων αὐτῶν, δέν είναι τυχαίο πῶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάσκει ὅτι δέν υπάρχει ἀτομική ἠθική. Γ' αὐτόν, ή ἠθική ταυτίζεται μέ τήν πολιτική και ἀναζητεῖται ὄχι σέ ἀτομικές ἠθικές πράξεις, αλλά στόν τρόπο πού ὀργανώνεται μία πολιτεία. Μέ άπλά λόγια, ἠθικός είναι ὁ πολίτης - και ἰδιαίτερα ὁ πολιτικός - πού συμβάλλει στή διαμόρφωση μίας πολιτείας, ή ὁποία διασφαλίζει τήν ἰσοτιμία ὄλων και ἐπιδιώκει τήν εὐδαιμονία, δηλ. τήν ψυχοσωματική ὀλοκλήρωση τῶν πολλῶν. Αὐτή είναι και ή έννοια τοῦ προσώπου στήν Ὁρθόδοξη παράδοση: Πρόσωπο καθίσταται ὁ ἄνθρωπος, ὄχι τῆς ἀτομικῆς ἠθικῆς αλλά τῆς ἰκανότητας και τῆς προθυμίας νά σχετιστεῖ μέ τόν Θεό και τούς ἄνθρώπους. Μέσα σέ αὐτό τό πλαίσιο «βαθμολογοῦνται» ή ἀγιότητα και τά πνευματικά κατορθώματα.

Χωρίς ἀμφιβολία, κύριο χαρακτηριστικό τῶν καιρῶν μας ἀποτελεῖ ή ἀνάδειξη τῆς ἀτομικῆς ἐξασφάλισης ὡς ὑπέρτατης ἀξίας. Φαινομενικά αὐτό ἐξυψώνει τόν ἄνθρωπο, στήν πραγματικότητα, ὅμως, ἀποδείχτηκε πῶς ὀδηγεῖ στόν ὑποβιβασμό του ἀπό πολίτη σέ ἄσημαντο μέρος μίας ἐλεγχόμενης μάζας και ἀπό πρόσωπο σέ ἄτομο, ἀγόμενο και φερόμενο σύμφωνα μέ τίς διαθέσεις τῶν κέντρων ἐξουσίας. Μοιραία, μοναδικός σκοπός τῆς πολιτικῆς ἀπέμεινε ή ἐξυπηρέτηση τοῦ πιό ἀντικοινωνικοῦ - και κατά συνέπεια ἀπολίτιστου - ἀτομισμού. Πολιτική και κοινωνικές ἀξίες ἀποσχίστηκαν ριζικά, μέ συνέπεια νά καθεῖ κάθε δεσμός ἀνάμεσα στήν πολιτική και τόν πολιτισμό. Κατάντησε ἔτσι ή πολιτική ένας μοχλός ἐξουσίας και μία δια-

δικασία διεκπεραίωσης οικονομικῶν ὑποθέσεων ἐκ μέρους μίας ὁμάδας ἐπαγγελματιῶν «πολιτικῶν», πού θεώρησαν πῶς ή πολιτική είναι κάτι οὐδέτερο, χωρίς ἐμπλοκή προσωπικῶν ἀξιῶν και νοήματος ζωῆς. Πρόκειται για τούς ὀπαδούς τῆς οὐτοπίας μίας ἀπονευματικοποιημένης και ἀποϊεροποιημένης κοινωνίας, δῆθεν ἀχρωμάτιστης, στήν πραγματικότητα, ὅμως, μίας κοινωνίας χωρίς συνείδηση και μέτρο ἀξιολόγησης τῶν ἐπιλογῶν της, πέραν τῶν οικονομικῶν δεικτῶν.

Στήν τραγωδία αὐτῆς τῆς διάσπασης θέλησε νά ἀπαντήσει ή Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, ή ὁποία διοργάνωσε πρόσφατα τριήμερες Ἐκδηλώσεις σέ Ἀθήνα και Ναύπλιο για τήν προσωπικότητα τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια. Στό πρόσωπό του θέλησε νά ἀναζητήσει ή σύνδεση προσωπικοῦ ἦθους και ἀυθεντικῆς πολιτικῆς. Είναι πολλοί ἐκεῖνοι,

και ὄχι ὑποχρεωτικά θρησκευόμενοι, πού ἀπέδωσαν στόν πρῶτο κυβερνητή τόν χαρακτηρισμό τοῦ «ἀγίου τῆς πολιτικῆς». Και πράγματι, ή ἱστορική δικαίωση ἔχει ἐπέλθει. Δέν είναι μόνον ή στερεότητα τῶν κρατικῶν δομῶν πού δημιούργησε, πολλές ἀπό τίς ὁποῖες ἀντέχουν μέχρι σήμερα. Είναι και ή γενικότερη στάση του στήν προσωπική του ζωή, ὅπως ή ἐργατικότητα, ή σταθερότητα, ή συνέπεια, ή ἀφιλοχρηματία και ή ὑπαρξιακή του συγκρότηση πού ἔρχονται νά συνδέσουν ξανά στό πρόσωπό του τήν πολιτική μέ τό προσωπικό ἦθος και τήν ἐξουσία μέ τόν πολιτισμό.

Τό ἦθος τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια ἔχει συγκεκριμένη ταυτότητα και ἐπώνυμη πηγή: Ὅπως τόνισε και ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος στήν εἰσήγησή του στήν Παλαιά Βουλή, οὐδέποτε ἀπέκρυψε τήν Ὁρθόδοξη Χριστιανική του ταυτότητα και τήν πεποίθησή του πῶς ή Ἐκκλησία και ή Παιδεία ἀποτελοῦν τούς πυλῶνες, πάνω στους ὁποῖους πρέπει νά χτιστεῖ ἐξ ἀρχῆς τό ἀνύπαρκτο Ἑλληνικό κράτος. Ἀπόδειξη, ἄλλωστε, ἀποτελεῖ ή σύσταση ἐκ μέρους του «Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν και τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως».

Ἡ τοποθέτησή του αὐτή ἀποτελεῖ δοκιμασμένη και ἐπιβεβαιωμένη ἐναλλακτική λύση στό ἀδιέξοδο τῆς τεχνοκρατικῆς και ἐντέλει ἀδιέξοδης «πολιτικῆς», λύση συνδυασμοῦ ἦθους, ἀξιῶν και πολιτικῆς ἀποτελεσματικότητας.

Πρῖν ἀπό ἑκατόν ὀγδόντα τρία χρόνια, ή στάση αὐτή, στάση συνέπειας μεταξύ ἦθους και κοινωνικῆς δράσης, στοίχισε στόν Ἰωάννη Καποδίστρια τήν ἴδια ή ζωή του. Σήμερα, ή Ἑλληνική κοινωνία ἀναζητεῖ τήν συνέπεια αὐτή σέ κάθε χώρο τῆς κοινωνικῆς, πολιτικῆς και πνευματικῆς ζωῆς. Μακάρι ὡς πολίτες, κυρίως, ὅμως, ὡς πολιτικοί και πνευματικοί ταγοί, νά ἀποδειχτοῦμε ἀντάξιοι τοῦ φωτεινοῦ του παραδείγματος. •

Ίωάννης Καποδίστριας και Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία

ΤΟΥ Δρος ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ, ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ο Ίωάννης Καποδίστριας (1776-1831) λίγους μήνες μετά την ανάληψη του τελευταίου δημοσίου αξιώματός του (1828), ως Κυβερνήτου δηλ. της Ελλάδος, ίδρυσε τη Γραμματεία (Υπουργείο) «ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαίδευσως», συνενώνοντας τούς δύο θεσμούς, τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Ἐκπαίδευση, ἐπειδὴ τούς θεωροῦσε «ἀχώριστους».

Ἡ ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ τοῦ Καποδίστρια ἔβαινε παράλληλα πρὸς τὴν εὐρύτερη ἐκκλησιαστικὴ του πολιτικὴ. Ὁ χαρακτηρισμὸς του ὡς «τοῦ πρώτου καὶ τελευταίου κυβερνήτου, πού ἀγάπησε καὶ

ἐνδιεφέρθη εὐκρινῶς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος» δέν εἶναι ὑπερβολή. Ὡς κυριότερα σημεῖα τῆς πολιτικῆς του, πού ἀποδεικνύουν τὴ βαθύτερη σχέση του μετὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, θά μπορούσαμε νά ἀναφέρουμε τὰ ἑξῆς:

Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπή.

Πρὶν προβεῖ ὁ Κυβερνήτης στὴ λήψη τῶν ἀπαραίτων μέτρων πρὸς ἐπίλυση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, διόρισε μίαν πενταμελῆ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπή, πού μέλη τῆς ἦταν πέντε ἀπὸ τούς σημαντικότερους ἱεράρχες τῆς συγκεκριμένης περιόδου. Ἡ ἀκραιφνῶς ὀρθόδοξη ἀντιμετώπιση τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἀπὸ τὸν Κυβερνήτη δέν ἀποδεικνύεται μόνο ἀπὸ τὴν ἐπιλογὴ τῶν συνεργατῶν του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόρριψη κάποιων ἄλλων. Ἔτσι, ἡ μὴ ἐπιλογὴ καὶ ὁ μὴ διορισμὸς στὴ θέση τοῦ Γραμματέως τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς» τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Θεοκλήτου Φαρμακίδου, ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸ δείγμα τῆς θεολογικῆς διάκρισης πού διέθετε ὁ πνευματικὸς Κυβερνήτης. Ἡ ἀρχαιακὴ ἔρευνα τεκμηριώνει μὲ ἐπάρκεια, πλέον, τὴ διαπίστωση ὅτι ἡ ἀπόρριψη τοῦ Φαρμακίδου ἰδεολογικοῦ κύκλου ἀπὸ τὸν Καποδίστρια, συνέβαλε καθοριστικὰ στὸν πρόωρο καὶ μαρτυρικὸ θάνατό του.

Πλήρωση θέσεων Ἐπισκόπων.

Πρῶτο μέλημα τοῦ Κυβερνήτη ἦταν ἡ ἐκλογή καὶ τοποθέτηση νέων Ἐπισκόπων, προκειμένου νά πληρώσει τὶς κενές, λόγω τῆς ἐμπολέμης κατάστασης, Ἐπισκοπικὲς ἔδρες, μὲ πρόσωπα πού διακρίνονταν γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ τους ἦθος.

Μόρφωση Κλήρου.

Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ἴδρυσε «Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή» στὴν Ἱερά Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς στὸν Πόρο, ἡ ὁποία ὑπῆρξε σημαντικὸς σταθμὸς στὴν Παιδεία τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους. Ἀ-

ποφοίτησαν δεκάδες νέοι, οἱ ὁποῖοι χειροτονήθηκαν κληρικοί καὶ προσέφεραν πολλὰ στὸ ἔθνος. Βαθύτερη ἐπίδωξη τοῦ Κυβερνήτη ἦταν νά συστήσει Ἀνωτέρα Θεολογικὴ Ἀκαδημία, σύμφωνα μετὰ πρότυπα τῶν ρωσικῶν θεολογικῶν ἀκαδημιῶν. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ζητεῖ ἀπὸ τὸν διδάσκαλο τοῦ γένους Κωνσταντῖνο Οἰκονόμο, ὁ ὁποῖος βρισκόταν στὴν Ἁγία Πετρούπολη κατὰ τὴ συγκεκριμένη περίοδο, νά συντάξει «Σχέδιο Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας». Ὁ σοφὸς κληρικὸς πράγματι συνέταξε τὸ ἐν λόγω «Σχέδιο», ἐξαιτίας, ὅμως, τῶν ἀντικειμενικῶν δυσκολιῶν καὶ τῆς ἔλλειψης χρημάτων, δέν μποροῦσε νά πραγματοποιήσει ἀμέσως τὸ μεγαλεπήβολο σχέδιό του.

Ἡ πολιτικὴ τοῦ Κυβερνήτη ἔναντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου ἐξαρτιόνταν πνευματικά, ἄρα καὶ διοικητικά (ἀπὸ τὸ 731 μ.Χ.), ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Οἱ μακροχρόνιες, ὅμως, ἐπαναστατικὲς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ δημιουργία ἐλεύθερου κράτους, ἐπέφεραν τρομερὲς δυσκολίες ἐπικοινωνίας μετὰ τὴν Κωνσταντινούπολη. Ἔτσι, ἀπὸ τὸ 1821 παρατηρεῖται στὸν ἑλλαδικὸν ὄχι μίαν ἐκκλησιαστικὴν διοικητικὴν ἀναρχία, ἡ ὁποία δημιούργησε πολλὰ καὶ σοβαρὰ νομοκανονικά προβλήματα. Ὁ εὐσεβὴς Κυβερνήτης ἔθεσε σὲ ἄμεση προτεραιότητα τὴ μόνιμη τακτοποίηση τῆς διοικητικῆς ὀργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὡς διορατικὸς πολιτικὸς πίστευε πὼς οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες τῆς Ἑλλάδος ὀφείλαν νά παραμείνουν ἐνωμένες μετὰ τὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ γιὰ δύο κυρίως λόγους:

α) ἐπειδὴ «ἐφοβεῖτο μὴ διαλυομένου τούτου τοῦ δεσμοῦ, παρῆσφρήσει ἡ διατάραξις τοῦ δογματικοῦ δεσμοῦ, ἔνεκα τῶν περὶ τὴν πίστιν νεωτεριζόντων, κινδυνεύσει δὲ καὶ νά διαμελισθῆ ὁ ἐν τῇ πίστει ἐνσεσαρκωμένος καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀχώριστος Ἑλληνισμὸς» καὶ

β) ἐπειδὴ (ἀνά)γνώριζε τὸν ἐθναρχικὸ-θεσμικὸ ρόλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὶς ὑπόδουλες ἑλληνικὲς ἐπαρχίες. Ἄν ἐπερχόταν ρήξη τοῦ δεσμοῦ τοῦ ἐλεύθερου κράτους μετὰ τὸ Φανάρι, θά δυσχεραίνονταν σοβαρὰ τὸ σχέδιο τοῦ Κυβερνήτη γιὰ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἐθνικῆς ἀποκατάστασης, τὴν ὁποία εἶχε κατὰ νοῦ.

Οὐσιαστικὰ ὁ Κυβερνήτης ἤθελε τὴν Ἐκκλησίαν ἐλεύθερη, νά λαμβάνει ἢ ἴδια τὶς ἀποφάσεις πού τὴν ἀφοροῦν, μακριὰ ἀπὸ πολιτικὲς σκοπιμότητες καὶ ἐπιρροές. Δέν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νά παρέμβει στὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα, ἀφοῦ γνώριζε ἄριστα τὰ θεσμικά ὅρια τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Καποδίστριας, ὁ ὀρθόδοξος πολιτικὸς ἡγέτης.

Ἀνακεφαλαιώνοντας τὶς ἀναφορὲς μας αὐτές, μπορούμε νά καταλήξουμε στὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅτι ὁ Ίωάννης Καποδίστριας σ' ὀλόκληρη τὴν πολιτικὴ του σταδιοδρομία προτάσσει τὴν Ὁρθόδοξία τῶν Ἁγίων. Οἱ πολιτικὲς του ἐπιλογὲς καὶ συνεργασίες ἐδράζονται στὴν ὀρθόδοξη πίστη του. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ, καθίσταται ἱστορικὰ ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἑλληνορθόδοξης πολιτικῆς στάσης κατὰ τὸν νεώτερο καὶ σύγχρονο ἱστορικὸ μας βίον, ὅπως ἀποδεικνύει ὁ ἔγκριτος ἐρευνητὴς τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τοῦ Ίωάννη Κορνιλάκης.

Ὁ Καποδίστριας ζεῖ καὶ δραστηριοποιεῖται κατὰ τὴ σημαντικότερη περίοδο τοῦ βίου του στὴν Εὐρώπη, ἀλλὰ δέν ἀφομοιώνεται ἀπ' αὐτήν. Ἀντίθετα, εἶναι ἐκεῖνος πού ἐπηρεάζει σὲ μέγιστο βαθμὸ ἑλληνοπρεπῶς τὰ εὐρωπαϊκὰ πράγματα. Ἐνεργεῖ ὡς Ἑλληνας Ὁρθόδοξος, πού ἔχοντας τὸ χάρισμα τῆς κατὰ Θεὸν διακρίσεως, γνωρίζει ἀριστοτεχνικὰ νά ἐπιλέγει τὰ καλὰ στοιχεῖα τῆς Εὐρώπης καὶ νά ἀπορρίπτει ὅσα ἀπειλοῦν νά ἀλλοτριώσουν τὴν ὀρθόδοξη ταυτότητα του. Ὑπῆρξε ἐνιαῖα καὶ ἀδιάτμητη προσωπικότητα, μίαν δὲ ἀπλή σύγκριση μετὰ τὴ συνέχεια τοῦ πολιτικοῦ μας βίου πείθει ὅτι ὁ Καποδίστριας ὑπῆρξε ὁ ΜΟΝΟΣ πολιτικὸς μας ἡγέτης βαπτισμένος ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ στὴν Πατερικὴ Ὁρθόδοξία. Ὑπῆρξε τὸ πρότυπο τοῦ Ὁρθόδοξου πολιτικοῦ ἡγέτου. ●

Ιωάννης Καποδίστριας: Ηγέτης πολιτικής παιδαγωγίας

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΛΙΑΜΗ, Δρ. ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ

Καθώς ο χρόνος περνάει και η ιστορία οδηγείται με όλο και μεγαλύτερη νηφαλιότητα σε συμπεράσματα για πρόσωπα και πράγματα, η μορφή του Ιωάννη Καποδίστρια φαίνεται να όδεύει σταδιακά στο πάνθεον των πύο λαμπρών μορφών, όχι μόνον της Έλληνικής, αλλά και της παγκόσμιας πολιτικής.

Εάν ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδος είχε πάρει στα χέρια του τις τύχες ενός από τα ισχυρά σήμερα έθνη της οικουμένης υπό παρόμοιες συνθήκες με εκείνες που συνάντησε κατά την άφιξη του στην Ελλάδα πριν 185 χρόνια περίπου, η μορφή του θα κοσμούσε νομίσματα, η προτομή του θα βρισκόταν μπροστά από μεγάλα πανεπιστήμια, η περίπτωση του θα αποτελούσε διεθνώς αντικείμενο πολιτικής, κοινωνικής, ακόμη και ήθικης ανάλυσης. Η μοίρα, μάλλον ή θεία πρόνοια, προόρισε τον άνθρωπο αυτόν, κατ' αρχάς να υπάρξει δοχείο υποδοχής των υψηλότερων και ευγενέστερων επιτευγμάτων του ανθρώπινου πνεύματος: της Αρχαιοελληνικής σοφίας, της Χριστιανικής διδασκαλίας, της πολιτικής επιστήμης, της διοικητικής τέχνης, της παιδαγωγικής μεθόδου και της υψηλής διπλωματίας. Τό πλέον όμως θαυμαστό και ικανό να εξυψώσει την προσωπικότητά του σε διαχρονικό πρότυπο ενάρετου Έλληνα, αλλά και κοσμοπολίτη, είναι πώς η ζύμωση όλων αυτών προέκυψε με καταλύτη ένα σύνολο πνευματικών αρετών, με κυρίαρχα την ανιδιοτέλεια, την φιλοπατρία και την προσωπική συμπάρασταση στον πόνο και του έσχατου συμπολίτη του.

Ειδικά στο θέμα της Παιδείας, τό όποιον κατείχε ίσως την πρώτη θέση στις προτεραιότητές του, όλα τά παραπάνω διαμόρφωσαν όχι μόνον ένα υψηλό όραμα γνήσιας λαϊκής και ολοκληρωμένης εκπαίδευσης, αλλά και ένα σύνολο δομών, που ουσιαστικά είναι τό μόνο που άντεξε μέσα στον κυκεώνα των αλληπάλληλων εκπαιδευτικών μετά(από)ρυθμίσεων. Έν μέσω άπιστευτων προβλημάτων, με φτώχεια και εξασθένιση ενός πληθυσμού αφανισμένου κατά τό ένα τρίτο, με ανύπαρκτη διοίκηση και όξυμένα πάθη, ο Καποδίστριας ξεφεύγει από τό μοντέλο του ...μέσου Έλληνα πολιτικού, που αρκείται μόνο στή διαχείριση των τρεχόντων προβλημάτων και επιλέγει να επενδύσει στή μεγαλύτερη δύναμη της ιστορίας: Τήν καλλιέργεια της ανθρώπινης ψυχής και την εξύψωση του ανθρώπινου πνεύματος.

Όχι μόνον ίδρύει διαρκώς σχολεία κάθε βαθμίδας, όχι μόνο κατάρτιζει παιδαγωγικά προγράμματα στηριγμένα στα πύο σύγχρονα συμπεράσματα της παιδαγωγικής επιστήμης και του κινήματος του Άνθρωπισμού. Τό συγκλονιστικότερο όλων είναι πώς αναζητά ως άλλος πνευματικός ποιμένας τό άμορφωτο Έλληνόπουλο στις πόλεις, στα χωριά, ακόμη και στα άτακτα στρατιωτικά σώματα και δημιουργεί τρόπους και κίνητρα να τό καθίσει στο θρανίο και να του δώσει προοπτικές για μία καλύτερη ζωή σε μία καλύτερη πατρίδα. Και ακριβώς επειδή τά σχέδια αυτά δέν εκπονούνται από ένα στεγανό κυβερνητικό γραφείο, αλλά με επίγνωση των αληθινών αναγκών, ή εκπαίδευση αυτή συνοδεύεται από την εκμάθηση ενός επαγγέλματος, κάτι ανάλογο των δεξιοτήτων, που έναγωνίως αναζητεί σήμερα τό Έλληνικό παιδαγωγικό σύστημα.

Συγχρόνως δημιουργεί εκπαιδευτικές δομές γι' αυτούς που θά ανα-

λάβουν τό έργο της παιδαγωγίας. Γνωρίζει, πώς χωρίς έμπνευσμένους και καταρτισμένους δασκάλους, κανένα σύστημα δέν μπορεί να προχωρήσει. Ίδρύει λοιπόν τό Μικτό Διδασκαλείο για την κατάρτιση δασκάλων. Αυτό όμως που αποδεικνύει ή σοφία του, είναι ή μέριμνα διαμόρφωσης Διευθυντών-ήγετων των σχολείων, ανάγκη επιτακτική ακόμη και σήμερα, εποχή άπόλυτης φτώχειας από φωτισμένους και καταρτισμένους ήγέτες σε όλα τά επίπεδα. Τήν ανάγκη αυτή εξυπηρέτησε τό «Κεντρικό Σχολείο της Αίγινας».

Από την όξυδερκεία του δέν ήταν δυνατόν να διαφύγει τό γεγονός,

πώς ζωτικό παράγοντα κοινωνικής συνοχής πατριωτικής συνείδησης, κυρίως όμως ψυχικής και πνευματικής ολοκλήρωσης αποτελεί ή Όρθόδοξη Έκκλησία. Η προσωπική του στάση απέναντι στην Χριστιανική πίστη είναι πλέον τεκμηριωμένη, μέσα από ντοκουμέντα που ήρθαν σταδιακά στο φως, όπως ή προσωπική του αλληλογραφία. Ήξίσου όμως τεκμηριωμένη είναι και ή πολιτική του στάση, ως προς την θέση και την ποιότητα, που πρέπει να έχει στην Έλληνική κοινωνία ο Όρθόδοξος κληρός. Αποκορύφωμα αυτή της μέριμνας υπήρξε ή δημι-

ουργία της Έκκλησιαστικής Σχολής στον Πόρο.

Όλες αυτές οι εκπαιδευτικές δομές, όπως κι άλλες (Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, Γεωπονική Σχολή κ.α) ίσως και να είχαν την τύχη πολλών ανάλογων σχεδίων, λαμπρών στο χαρτί και άπαξιωμένων στην πράξη, αν δέν τις έτρεφε ή προσωπική του μέριμνα. Έπανελημμένος ο Καποδίστριας βρέθηκε άπρόσμενα σε σχολικές τάξεις του Ναυπλίου και άλλων περιοχών, παρακολουθώντας ο ίδιος ένα σχολικό μάθημα. Και ήταν ο ίδιος προσωπικά, που διοργάνωνε έράνους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, επιστρατεύοντας τό διεθνές του κυρός, προκειμένου να βρεθούν χρήματα, για να στηρίξουν τά φιλόδοξα, αλλά τόσο ισχνά και εύθραυστα εκπαιδευτικά του όνειρα.

Ένα έθνος που αναζητεί έναγωνίως ταυτότητα και προοπτική, όπως συμβαίνει σήμερα στην πατρίδα μας, έχει την ευκαιρία να αναζητήσει στο παρελθόν ήγέτες, που μπορούν να τό οδηγήσουν στο μέλλον. Ανάμεσα σε τέτοιους ήρωικούς ήγέτες θά κυριαρχεί διαχρονικά ή μορφή του Καποδίστρια. Στο πρόσωπό του θά βρίσκουν πάντοτε έμπνευση και παράδειγμα όσοι όνειρεύονται μία αποκατεστημένη πολιτική, στρατευμένη όχι μόνον στην διαχείριση, αλλά στην παιδαγωγία και τον υψηλό όραματισμό. Δέν πρόκειται όμως μόνον για την πολιτική ήγεσία. Οί καιροί απαιτούν ικανότητες και ποιότητα ήγεσίας σε όλα τά επίπεδα. Κάθε κώρος -οικογένεια, σχολείο, κώροι έργασίας, άθλητισμός- απαιτούν ολοκληρωμένες προσωπικότητες, έτοιμες να υπερβούν μία θλιβερή άτομική εξασφάλιση και να συνεχίσουν με τό προσωπικό του παράδειγμα μία ολοκληρη κοινωνία. Με αυτή την έννοια, ο Ιωάννης Καποδίστριας, πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδος, δολοφονημένος από κέντρα, που δέν μπόρεσαν ή δέν θέλησαν να όραματιστούν μία μεγάλη και ώραία Ελλάδα, αναδεικνύεται μοναδικό παράδειγμα πολιτικού παιδαγωγού και περιμένει έστω και τώρα, μία αντίξία του πατρίδα.

ΦΩΤ.: Τό πρώτο Γυμνάσιο της Ελλάδος, στο όποιο σήμερα στεγάζεται τό Δημαρχείο Ναυπλίου.

ΚΥΡΙΑΖΗΣ Π. ΝΙΚΟΛΕΡΗΣ

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Κυριακή (Ζάχου) Νικολέρη, Πρωτοψάλτου-Άρχοντος Μουσικοδιδασκάλου της Μ.Χ.Ε.

Ο γνωστός Πρωτοψάλτης Κυριακής Νικολέρης έθεσε πρόσφατα σε κυκλοφορία τό τελευταίο μουσικό του έργο, με τίτλο «Θεία Λειτουργία». Τό βιβλίο περιλαμβάνει λειτουργικούς ύμνους μεγάλων Διδασκάλων της πατρώας Έκκλ/κής μας Μουσικής, συνδυάζει την παράδοση με τό παρόν και κρίνεται ως βασικό και απαραίτητο «έργαλειο» για κάθε λειτουργό και φίλο της Βυζαντινής Μουσικής. (Τηλ. παραγγελιών: 24210 60622)

«Πατρός αγαθού... νοσταλγικές αναμνήσεις»

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΖΟΥΠΗ

Από νέος Ἱερέυς συνήθιζα νά ἐπισκέπτομαι τό Ἅγιο Ὅρος, νά μένω ἀρκετές ἡμέρες, νά ἀναπαύομαι καί νά ὠφελοῦμαι πνευματικά. Ἐνας ἀπό τούς λόγους πού μέ συνέδεαν μέ τόν τόπο ἦταν καί ὁ Πνευματικός μου, Γέροντας Γαβριήλ Διονυσιάτης, ὁ θρυλικός «Παππούς», στόν ὁποῖον ἐξομολογούμην ἐπί πολλά ἔτη. Περί τό τέλος, ὅμως, τοῦ 1974, ὁ Γέροντας, πολύ γηρασμένος πλέον καί ἀνήμπορος, εὐρισκόταν κλινίῃς στό γηροκομεῖο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου, ὅπου τόν περιέθαλπαν μέ πολύ σεβασμό καί ἀγάπη οἱ πατέρες.

Ἐκεῖ τόν ἐπισκέφθηκα τή χρονιά αὐτή, γιά νά πάρω τήν εὐχή του γιά τελευταία φορά. Ἐσκυσα πάνω ἀπό τήν κλίνη του καί μοῦ ἔδωσε ὀλοπρόθυμα τήν εὐλογία του νά βρῶ ἄλλον Πνευματικό. Κι ἐκεῖνος καταλάβαινε πώς δέν μπορούσε πλέον...

Φεύγοντας ἀπό ἐκεῖ κατευθύνθηκα μέ ἄλλους φίλους μου προσκυνητές πρός τή Μονή Γρηγορίου. Ἐκεῖ μπροστά συναντήσαμε τόν Καθηγούμενο, π. Γεώργιο Καψάνη, ἀγνωστό μου τότε, πού εἶχε ἔρθει ἐκείνη τήν ὥρα ἀπό τή Σιμωνόπετρα. Τόν θυμᾶμαι μάλιστα καβάλα στό ζῶο... Δέν ἦταν πολὺς καιρός πού εἶχε μεταφθευθεῖ μέ τή συνοδεία του ἀπό τόν Ἅγιο Γεώργιο Ἀρμᾶ Χαλκίδος στό ἀθωνίτικο περιβόλι. Μπήκαμε μαζί στό μοναστήρι καί μᾶς καλοδέχθηκε νά προσκυνήσουμε. Εὐπροσέγγος, καταδεκτικός, εὐγενής, μέ μιά ἔμφυτη, λεπτή καί διακριτική ἀρχοντιά στους τρόπους, στήν ὁμιλία, στό βλέμμα καί, ὅπως σύντομα κατάλαβα, καί στήν καρδιά.

Εἶναι κάποιοι ἄνθρωποι πού σέ ἐλκύουν σάν μαγνήτες, ἐμπνέοντας μιά ἐμπιστοσύνη πού δέν μπορείς εὐθύς ἐξαρχῆς νά ἐρμηνεύσεις. Αἰσθάνεσαι, ὅμως, τήν ἀνάγκη νά ἀνοιχθῆς σ' αὐτούς, ζώντας τήν ἐμπειρία τῆς κοινωνίας μέ πρόσωπο ὄχι ἀγνωστο ἀλλά οἰκεῖο. Αὐτό, νομίζω, εἶναι μιά μεγάλη χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἕνα τάλαντο πού πλούσια διέθετε ὁ Γέροντας. Μετά τήν προσκύνηση στό Καθολικό καί τή φιλοξενία στό ἀρχονταρῆκι, εἶχα τήν εὐκαιρία νά τόν δῶ προσωπικά καί νά τοῦ ἐκθέσω τή δυσκολία μου: εἶχα μείνει χωρίς Πνευματικό! Θυμᾶμαι, σχεδόν ἀμέσως μοῦ εἶπε: «Κι ἐγώ μπορῶ νά σᾶς ἀναλάβω, ἂν θέλετε». Ἔτσι ἀπλά, ταπεινά, ἴσια, ὅπως ἀπλός, ταπεινός καί ἴσιος ἦταν ὁ ἴδιος. Ἡ εὐχή τοῦ «παππού» Γαβριήλ εἶχε λειτουργήσει ἀκαριαῖα! Ἦρεμα, ἀθόρυβα καί γρήγορα, χωρίς νά τό καταλάβω σχεδόν, ἔγινε, λοιπόν, «Γρηγοριάτης». Αὐτό ἦταν γιά μένα μιά σπουδαία ἐμπειρία, πού, εὐλογητός ὁ Θεός, κράτησε 40 ὀλόκληρα χρόνια!

Ἄν μπορούσα νά χαρακτηρίσω μέ μιά λέξη τή φυσιογνωμία του, πού κέρδισε τόσο ἄκοπα τήν ψυχή μου, θά ἔλεγα ἀνεπιφύλακτα ὅτι ἦταν ὁ κατεξοχὴν ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης. Ὁ τρόπος πού σέ ἀντιμετώπιζε ἦταν διαποτισμένος ἀπό τό ἄρωμα τῆς ἀγάπης του· μέ φροντίδα, μέ ἐνδιαφέρον, μέ στοργή πού ἔδειχνε νά εἶναι ἔμφυτη μέσα του, καί στά πνευματικά καί στά ὑλικά· μέ ἱεροπρέπεια, μέ σεβασμό. Κάθε στιγμή τῆς ἀνθρώπινης ἐπικοινωνίας ἦταν γι' αὐτόν σημαντική καί ἱερή, ὅσο καί ἡ στιγμή τῆς ἐξομολογήσεως. Ἀκόμα κι ὅταν χαριολογοῦσε ἢ καί γελοῦσε, στίς στιγμές τῆς φανέρωσης τῆς παιδικῆς του ἀπλότητος, ἦταν ἱεροπρεπής. Δέν εἶχες παρησία μαζί του· ἐνιωθες, ὅμως, μιά ἀπόλυτη ἐσωτερική ἄνεση καί εὐρυχωρία· εἶχες σέβας καί εὐλάβεια, ἀλλά ταυτόχρονα, δέν ὑπῆρχε καμία ἀπόσταση πού νά χωρίζη τήν ψυχή σου ἀπό τήν δική του.

Αὐτό τό διεπίστωσα πλειστακίς, σέ ὅλους τούς τόπους καί τίς περιστάσεις πού τόν ἔζησα. Τόν ἔζησα στό μοναστήρι του, τίς ἡμέρες πού πῆγαινα νά τόν δῶ καί νά μείνω λίγες ἡμέρες· στό Ἱδρυμα

τοῦ Παντοκράτορος πού εἶχε ἰδρύσει ὁ ἴδιος στό Π. Φάληρο· στό μετόχι τῆς Γρηγορίου, τόν Προφήτη Ἠλία, στό Λιβᾶδι· τόν ἔζησα ἀκόμη στό σπίτι μου, ἀνάμεσα στήν οἰκογένειά μου, ὅπου εἶχα τήν εὐλογία νά τόν φιλοξενήσω ἀρκετές φορές· καί φυσικά στό μοναστήρι τῶν Ταξιαρχῶν στό Πήλιο, τοῦ ὁποῖου ἡ Ἀδελφότητα μέ τήν δική του εὐλογία συγκροτήθηκε καί μέ τίς δικές του εὐχές καί συμβουλές στηρίχθηκε ὅλα τά κατοπινά χρόνια.

Σέ θέματα ἐκκλησιολογικά ἦταν πολύ προσεκτικός, ἀκριβής καί ἀσυμβίβαστος. Τή γνώμη του τήν ἔγραφε ἢ τήν ἔλεγε εὐθέως καί εὐθαρσῶς, χωρίς ὅμως ζηλωτισμό καί πείσμα· μέ εὐγένεια μέν, ἀλλά καί μέ εἰλικρίνεια. Καί πάντοτε συμβούλευε καί ἐπιστοῦσε τήν προσοχή: «Προσέξτε, πάντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ!».

Ἡ ἀπλότητα, ἡ εὐπροσηγορία, τό φιλότεκνο καί τό φιλόστοργο ἦταν χαρίσματα πού διέθετε στόν ὑπέρτατο βαθμό. Ἐκ φύσεως, καταγωγῆς, ἀνατροφῆς καί παιδείας εὐγενής καί ἀρχοντικός ἄνθρωπος, ἕνας πρώην καθηγητής πανεπιστημίου αὐτός, ἕνας ἀναγνωρισμένης φήμης καί πνευματικῆς προσφορᾶς Γέροντας, γινόταν τά πάντα τοῖς πᾶσι, ἕνας μέ ὅλους μας, μικρούς καί μεγάλους.

Ὅσες φορές τόν φιλοξένησα στό σπίτι μου, συγκίνηση μοῦ προξενούσε ἡ καταδεκτικότητά του: Εὐγενής καί εὐγνώμων στήν πρεσβυτέρα γιά τή φροντίδα τῆς, ἀπλός σάν παιδί μέ τήν μικρή μου τότε Τασούλα, πού μέχρι πού μεγάλωσε ρωτοῦσε γι' αὐτήν, πατρικός καί σεβαστικός μέ τήν πεθερά μου πρεσβυτέρα Μαρία, πού τῆς ἔλεγε μέ ἀγάπη πρὶν ἀπό τήν ἐξομολόγησή: «Ἐλα, γερόντισσα, νά ἀναπαύσης τήν ψυχούλα σου...». Εἶχε ἕνα ἀπεριόριστο σέβας στή γερωνική ἡλικία.

Στή Μονή τῶν Ταξιαρχῶν ὅταν ἐρχόταν, οἱ ἀδελφές ἔκαναν πανηγύρι. Μά δέν ὑπῆρχε καί κανένας τόπος πού νά ἐπισκέπτεται καί νά μή γίνεται ἐκεῖ κάτι τέτοιο! Θεωροῦσε τίς ἀδελφές εὐλογημένες πού ἀνακαινίζαν ἕνα παλιό καί ἱστορικό μοναστήρι, χαίροταν μέ τίς ἀνακαινίσεις καί ἐπαινοῦσε τό ἀπλό καί ὠραῖο μέ τήν ἀγαπημένη του φράση τοῦ Θουκυδίδη: «Φιλοκαλοῦμεν μετ' εὐτελείας!».

Σέ θέματα μοναχικοῦ ἥθους καί δεοντολογίας ἦταν αὐστηρός καί ἀμετάθετος. Κάποιες φορές πού τοῦ ἐκμυστρεύθηκα κάποια προβληματάκια καί χρειάσθηκε νά συμβουλέψει, μέ τί τρόπο τό ἔκανε! Σοβαρότατος, ἀπόλυτα εἰλικρινής, χωρίς νά θωπεύη ἀδυναμίες καί ἐγωϊσμούς, ἀλλά ταυτόχρονα μέ τέτοια ἀγάπη καί εὐγένεια, πού σέ ἀνέπαινε πλήρως. Συμβούλευε ἀγιορείτικα: «Ἐμεῖς οἱ καλόγεροι νά προσέχουμε νά μὴν καταργοῦμε τόν τόπο», ἐννοώντας προφανῶς, νά μὴν ἀχρηστεύουμε τήν μοναχική ιδιότητά μας.

Ἡ ἀγάπη του γιά τόν Χριστό ἀπύθμενη. Ὅλη ἡ ζωή του περασμένη ἀπό τό «φίλτρο» τῆς νοερᾶς προσευχῆς καί τῆς πλήρους αὐτοπαράδοσεως στήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἐλεγε στίς ἀδελφές: «Ἦρθαμε στό μοναστήρι νά ζήσουμε καί ν' ἀγωνιστοῦμε γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖνον νά σκεπτόμαστε ὅλη τή μέρα καί ὅλη τή νύχτα καί πάλι νά μή μᾶς φθάνει!». Κάποια ἄλλη φορά πάλι: «Ἐέρρετε αὐτό τό τροπάριο τῆς Παρακλητικῆς πού λέει γιά τό Ἅγιο Σχῆμα; Δέν θυμᾶμαι πῶς ἀρχίζει...». Ἄρχισε λοιπόν μιά ἀδελφή νά τοῦ τό λέει καί ἐκεῖνος τό ἔψελνε μέ τή χαρακτηριστική φωνή του. Δέν ἦταν καί κανένας καλλίφωνος, ἀλλά ἔψελνε καρδιακά, καί ὅ,τι εἶχε μέσα στήν καρδιά του εἶχε τό χάρισμα νά τό βάζη καί μέσα στήν καρδιά τοῦ ἄλλου.

Καί κάτι χαριτωμένο, πού φανερώνει τή χαρούμενη καί ἀγία παιδικότητά του: Σέ μιά ἐπίσκεψή του στή Μονή μας διηγήθηκε τό ἔξης περιστατικό: Κάποτε δέχθηκε πιέσεις ἀπό ὑψηλά ἱστάμενο ἐκκλη-

σιαστικό πρόσωπο να γίνει επίσκοπος. Φυσικά αρνήθηκε, αλλά για να δοκιμάσει την αустρηών αρχών ηλικιωμένη μητέρα του, της ανέφερε την πρόταση και τα πλεονεκτήματά της. «Η εξαίρετη εκείνη γυναίκα του απάντησε άμεσως αустρηά: «Νά φροντίσεις τά καλογέρια σου. Έγώ θέλω να σε βλέπω μέ καλογερικό σκουφο και όχι μέ επισκοπική μήτρα!». «Έτσι, λοιπόν, κι εγώ», συνέχισε ο Γέροντας, «σκέφθηκα να απαντήσω: Σας ευχαριστώ, αλλά δέν μπορώ να γίνω δεσπότης, γιατί δέν μέ αφήνει ή μαμά μου!». Γελούσαν οί αδελφές, γελούσε και εκείνος μέ τό γέλιο τους και γέμιζαν τά αγαθά του μάτια από μία εϋθυμία και μία γλύκα πού μόνο τά μάτια και οί καρδιές τών παιδιών έχουν!

Αυτός ήταν ο Γέροντας. Άλλά τί να πρωτοθυμηθί και τί να πρωτοπή κανείς για κείνον; Έπιλείπει με ο χρόνος και ο χώρος. Άλλωστε τά περισσότερα μόνο βιώνονται, δέν λέγονται. Τώρα έχει αναχωρήσει για να αναπαυθί από τούς πολλούς του κόπους αφήνοντας εκατοντάδες ανθρώπους ορφανούς, μεταξύ αυτών και την ταπεινότητά μου. Έχω, όμως, εμπιστοσύνη ότι ή αγία του εϋχή θα στερεώνη όλους μας, αφού βρήκε παρηγοσία στον Θεό και προσβέυει μαζί μέ την Άγία Άναστασία τή Ρωμαία πού ενεργά και δραστικά τώρα παρά ποτέ.

Άγιε Γέροντά μου, πολυσέβαστε και πολυφίλπε, αιωνία σου ή μνήμη!

Στή μνήμη του Γέροντος Μωυσέως

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΚΙΑΜΕΤΗ, ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ ΤΗΣ Ι.Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Μέσα στην εϋλογημένη περίοδο του ιεροϋ Πεντηκοσταρίου, τά ξημερώματα τής 1ης Ιουνίου, Κυριακής μετά την ένδοξη εορπή τής Θείας Άναλήψεως, στή γαλήνη και την ήρεμία του Έπισκοπείου τής Μητροπόλεως Καστορίας, τελεσιουργήθηκε «τό του θανάτου μυστήριον» του Γέροντος Μωυσέως. Τό πολύπαθο και βαριά δοκιμασμένο από τίς χρόνιες ασθένειες σϋμα του λόγιου αγιορείτου μοναχου αναπαύεται πλέον στή γη τής Παναγιοφρούρητης άθωνικής πολιτείας, «μέχρι τής κοινής αναστάσεως». Η δέ εξαγνισμένη, όπως το χρυσάφι μέσα στο πύρ τών δοκιμασιών, φωτεινή ψυχή του περιπολεύει, τό πιστεύουμε, «ένθα ο τών εορταζόντων ήχος ο ακατάπαυστος».

Η έκδημία του π. Μωυσέως, παρότι γεγονός ανθρωπίνως αναμενόμενο, προκάλεσε βαθειά θλίψη και πόνο στις ψυχές αναρίθμητων πιστών, συγκίνησε τίς καρδιές εκατοντάδων κληρικών, μοναχών και μοναζουσών, ένωσε προσευχητικά τούς οικήτορας του ιεροϋ Άθωνος, ο οποίος άπώλεσε ένα από τούς τελευταίους αγιορείτες μέ βαθιά θεολογική κατάρτιση και άληθινή λογιωσύνη, μέ ανεκτίμητη και μεγάλη συγγραφική προσφορά, μέ γνήσιο μοναχικό φρόνημα, μέ ένθεο ιεραποστολικό ζήλο, μέ δυναμική αλλά και ουσιαστική παρουσία στα εκκλησιαστικά ζητήματα, πού πολλές φορές τάραζε τά λιμνάζοντα ύδατα.

Ο σεβαστός Γέρον Μωυσής Άγιορείτης άποτέλεσε ένα άριστο συνδυασμό μοναχικού αναχωρητισμού και ιεραποστολικής δραστηριότητας. Στο πρόσωπό του οί ασκούμενοι στο Περιβόλι τής Παναγιās συνάντησαν τον έραστή τής άρετής και τής προσευχής, τον λάτρη, φύλακα και άκραιφή τρηπή τής αγιορειτικής παραδόσεως, τον φιλάγιο σκαπανέα και έρευνητή τής πλούσιας πνευματικής ιστορίας του ιεροϋ αυτού τόπου. Οί δέ κληρικοί και τό ποιμνιο πλείστων Έρωδων Μητροπόλεων, τόσο τής έλλαδικής επικράτειας όσο και του έξωτερικού, γνώρισαν τον ακαταπόνητο ιεροκήρυκα, μέ τον ζωντανό, παραστατικό, περιεκτικό, σύγχρονο και πατερικό λόγο. Ένα λόγο πού ήξερε να ένισχύει, να προβληματίζει, να άφυπνίζει, να καθοδηγεί, να σταλάζει γλυκασμό και παρηγοριά στις ψυχές τών ακροατών του.

Όσοι είχαν την εϋλογία να τον γνώρισουν και να τον συναναστραφούν, γεύθηκαν τή χαρά τής κοινωνίας μέ μία έξέχουσα σύγχρονη αγιορειτική μορφή. Προσιτός αλλά και μετρημένος, πάντοτε όμιλητικός αλλά ποτέ φλύαρος, ευγενικός και καταδεκτικός, ο π. Μωυσής επιθυμούσε πάντα τό διάλογο, διατύπωνε ταπεινά την άποψη του (χαρακτηριστική ή φράση που επαναλάμβανε συχνά «ταπεινά φρονώ») δίχως να την επιβάλλει, ήξερε να άκούει τον άλλο, διακρινόταν για την αγάπη του στην Έκκλησία, για την άγωνία του για τά τεκταινόμενα έντός αυτής. Μέσα από αυτό τό πρίσμα πρέπει να

έκληφθούν και οί παρεμβάσεις του σε διάφορα ανακύπτοντα εκκλησιαστικά ζητήματα.

Τό κύριο βέβαια χαρακτηριστικό τής προσωπικόπότης του υπήρξε ή λογιωσύνη του, ή κατοχή μιας παιδείας και καλλιέργειας πού σπανίζει. Τό δέ θαυμαστό είναι ότι ήταν αυτοδίδακτος ή μάλλον φοίτησε στο εμπειρικό Πανεπιστήμιο τής αγιορειτικής παράδοσης και ζωής καθώς και στή συνεχή αναδίφηση στον θεολογικό πατερικό πλούτο. Όταν τον ρωτούσαν τί είχε σπουδάσει, απαντούσε προς έκπληξη τών έρωτώντων: τίποτα. Όμως υπήρξε άληθινά μορφωμένος, μία μόρφωση πού δέν βρίσκουμε σε πολλούς πτυχιούχους. Αυτή ή κατά Θεόν μόρφωση ήρθε να προστεθί στα φυσικά του χαρίσματα για να καρποφορήσει ένα άριστο χειριστή του έλληνος λόγου και μία εϋληπτη και συνάμα βαθυστόχαστη θεολογική γραφή.

Έπίσης, ή ένασχόλησή του μέ την ποίηση, τή λογοτεχνία, την αγιογραφία μαρτυρούν για τό φιλότεχνον και την ίσως άθέατη ευαίσθητη φύση του άνδρος.

Καρπός τής λογιωσύνης και τής παιδείας του είναι ο πλούσιος προφορικός και γραπτός του λόγος, μέσα από τον οποίο οί περισσότεροι τον γνώρισαν. Ο Γέροντας Μωυσής δέν έγραφε κάτι πού δέν τό πίστευε. Δέν κήρυττε κάτι πού ο ίδιος δέν τό έφάρμοζε. Συμπεριφερόταν ανυπόκριτα, αγαπούσε ανιδιοτελώς, έλεγχε ένιστε μέ παρηγοσία. Όστόσο μιλούσε και έγραφε όχι μέ τρόπο φανατικό και πολεμικό ούτε από ανάγκη αυτοπροβολής, αλλά απεναντίας μέ ένα τρόπο μειλίχιο και ειρηνικό και μέ γνώμονα πάντοτε την άφύπνιση, την πνευματική ώφέλεια, την οικοδομή.

Η άπόδειξη όλων αυτών είναι ή πνευματική του στάση έναντι του πολλου και ποικίλου πόνου, ο οποίος ήταν, καθώς έλεγε, ο μόνιμος σύντροφος τής ζωής του. Από την παιδική του ηλικία μέχρι τά τέλη τής ζωής ταλαιπωρήθηκε φρικτά από ασθένειες. Έγινε δάσκαλος γι αυτόν ο πόνος και ο π. Μωυσής έγινε ο δικός μας δάσκαλος στο πώς να αντιμετώπιζουμε μέ πίστη τον πόνο. Άρκει να διαβάσει κάποιος τό βιβλίο του Έπιστροφή από την Άμερική, όπου περιγράφει την περιπέτεια του εκεί στην άμερικανική ήπειρο, όπου υπεβλήθη σε μεταμόσχευση ήπατος. Η άληθινή πίστη στο Θεό, έγραφε, είναι τό μόνο φάρμακο σε κάθε είδους πόνο.

Η μνήμη του θα είναι αιώνια και τό πέρασμά του δέν θα τό καλύψει τής λήθης ο χρόνος. Η συγγραφική του εργασία άποτελεί ήδη πλούτο τής Έκκλησίας, πολύτιμη παρακαταθήκη. Η βιωτή του, ή πολλή του ύπομονή και καρτερία στις ασθένειες, ο νικηφόρος κατά του θανάτου και του «πονηρου» άγώνας του θα παραδειγματίζει. Η δέ προσευχή του, καθάρια και άμεση, στο θρόνο τής μεγαλωσύνης του Θεου θα είναι ή δική μας βακτηρία και έπιστηριγμός στις κρίσιμες και άποκαλυπτικές ήμέρες πού διανύουμε.

«Μετέστης πρὸς τὴν Ζωὴν, μήτηρ υἱοῦ»

Η ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀποτελεῖ ἀκόμη μία ἀγαθὴ εὐκαρία γιὰ νὰ ἐκδηλώσει ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλοθρήσκος λαὸς μας τὴν ἀτέρμονη ἀγάπη, τὸν δέοντα σεβασμὸ καὶ τὴν ἀπειρη εὐγνωμοσύνη του πρὸς «τὸ πανάρρητον τῆς οἰκονομίας κειμήλιον»¹, «τὸ κάλλος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως»², «τὸ μεθόριον (σύνορον) κτιστοῦ καὶ ἀκτίστου»³, ἡ ὁποία ὄντας ἄνθρωπος, ἀξιώθηκε νὰ καταστῆ τὸ πανάγιο σκεῦος, ὥστε νὰ δεχθεῖ τὸν ἀχώρητο Θεό, νὰ κυφορήσει τὸν ἀναλλοίωτο Θεό καὶ ν' ἀναθρέψει μὲ τὰ τίμια χέρια τῆς τὸν προαιώνιο Θεό.

Τὰ πάγχρυστα στόματα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μᾶς διδάσκουν πὼς γιὰ τὴν ὑλοποίηση καὶ ἐπίτευξη τοῦ σχεδίου τῆς Θείας Οἰκονομίας, τῆς σωτηρίας δηλ. τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Θεὸς παρέδωσε τὸν Μονογενῆ Υἱό Του καὶ ἡ ἀνθρωπότητα προσέφερε τὴν ταπεινὴ Κόρη τῆς Ναζαρέτ. Στὸ πανσεβάσμιο πρόσωπο τῆς Θεοτόκου ἔλαβε χώρα ἡ μεγάλη καὶ ἀνεπανάληπτη συνάντηση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἡ ἀναδημιουργία καὶ ἡ κατὰ χάρι θεώση τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου.

Ἡ συμβολή, λοιπόν, τῆς Παναγίας μας στὸ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο τοῦ Κυρίου μας ὑπῆρξε καθοριστικὴ. Ἀνάλωσε τὸν ἑαυτὸ τῆς σ' ἕναν ἀτελείωτο ἀγώνα καὶ σέ μία συνεχῆ προσφορὰ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου. Γέννηση, ἐπίγεια δράση, Πάθος, Ἀνάσταση, Ἀνάληψη, εἶναι σταθμοὶ ὅπου ἡ Θεοτόκος παρίσταται διακριτικὰ, ἀθόρυβα, μὰ οὐσιαστικὰ. Ἰδιαίτερα δὲ «τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων ἐν ἧ καὶ ὅτι πρῶτη τὸν Κύριον ἡ Θεοτόκος εἶδεν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα»,⁴ ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, γεύτηκε τὴν χαρὰ ν' ἀντικρύσει πρῶτη τὸν ἀναστημένο Υἱό Τῆς. Ὡσπου φθάνομε στὸ τέλος τῆς ἐπίγεια ζωῆς Τῆς...

Οἱ ἱερὲς διηγήσεις τῶν Εὐαγγελίων καὶ τῶν ἄλλων βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης, δὲν μᾶς διασώζουν πληροφορίες καὶ ἱστορικὰ στοιχεῖα περὶ τοῦ βίου τῆς Θεοτόκου καὶ ἐν προκειμένῳ, στοιχεῖα γιὰ τὴν Κοίμησή Τῆς. Καὶ αὐτὸ, διότι πρόθεση τῶν θεόπνευστων συγγραφέων εἶναι ἡ παράδοση στοιχείων πού ἀφοροῦν τὸν βίο καὶ τὸ σωτήριο ἔργο τοῦ Διδασκάλου καὶ φυσικὰ ἡ λύτρωση τὸν ἀνθρώπου. Ὡστόσο, ἡ ἱερά Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς ἰσότημη καὶ ἰσόκυρη μὲ τὴν Ἁγία Γραφή, διέσωσε πληροφορίες πού ἀφοροῦν τὸν βίο Τῆς καὶ σπὴ συνέχεια ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας ἀπέριψε διηγήσεις καὶ βιβλία, πού ἀνέπτυσαν φαντασίες καὶ μυθώδη κατασκευάσματα, χαρακτηρίζοντάς τα ὡς ἀπόκρυφα καὶ ψευδεπίγραφα.

Μία Παρασκευὴ, λοιπόν, ὁ Ἄρχάγγελος Γαβριὴλ παρουσιάζεται μπροστὰ τῆς καὶ τὴν χαιρετᾷ: «Χαῖρε, ἡ γεννήσασα Χριστόν τὸν Θεόν ἡμῶν. Ὁ Κύριος ἄκουσε τὴν προσευχὴ σου καὶ θά πορευθεῖς εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀδιάδοχον». Ἡ Θεοτόκος ἐπιστρέφει στὸν οἶκον Τῆς, θυμιᾷ καὶ προσεύχεται στὸν Χριστό νὰ τῆς στείλει τὸν Ἰωάννη καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους γιὰ νὰ παρασταθοῦν στὸν θάνατό Τῆς. Ἡ προσευχὴ τῆς εἰσακούεται καὶ πρῶτος φθάνει, ἀρπαγεις ἀπὸ νεφέλη, ὁ Ἰωάννης καὶ σέ λίγο ἐπὶ νεφελῶν καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι, οἱ διεσπαρμένοι στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Τὴν Κυριακὴ ἔρχεται μὲ τὴν ἀπαστράπτουσα δόξα Του καὶ μὲ χιλιάδες Ἀγγέλους ὁ Κύριος νὰ παραλάβει τὴν ψυχὴ τῆς Μητρός του. Ἐκεῖνη εὐλογεῖ τοὺς Ἀποστόλους καὶ τὸν κόσμον, δέεται γιὰ τὴν σωτηρία ὄλων καὶ ἀφοῦ λαμβάνει τὴν ὑπόσχεση ὅτι «πάσα ψυχὴ ἐπικαλούμενη τὸ ὄνομά τῆς οὐ μὴ κατασχυνηθῆ, ἀλλ' εὖρη ἔλθῃ καὶ παράκλησιν καὶ ἀντίληψιν καὶ παρηγοσίαν καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι», παραδίδει τὴν ἁγία τῆς ψυχὴ στὰ χέρια τοῦ Υἱοῦ τῆς. Οἱ Ἀπόστολοι περιπίπτουσιν τὸ σκῆνος καὶ ψάλλοντες, μεταφέρουν τὴν κλίνη μὲ τὸ σῶμα γιὰ ταφῆ. Ἐνας Ἑβραῖος ὀνόματι Ἰεφωνίας, ὀρμᾶ καὶ ἐπιχειρεῖ «κατὰ τῆς κλίνης», ἀλλ' Ἄγγελος Κυρίου μὲ «ξίφος πυρὸς» ἀποκόπτει τὰ χέρια του ἀπὸ τῶν ὤμων, πού μένουν κρεμασμένα στὴν κλίνη. Αὐτὸς μετανοεῖ καὶ κολλῶνται καὶ πάλι τὰ χέρια του, ἐνῶ οἱ Ἀπόστολοι ἀνενόηλοι συνεχίζουν τὴν ἐκφορά. Τὸ σκῆνος θάπτεται σέ καινὸ μνημεῖο στὴν Γεθσημανή, τὴν τρίτη ὅμως, ἡμέρα «μετετέθη... ἐν Παραδείσῳ».⁵

Ὁ μεγάλος θεολόγος Πρῶτ. Ἀλέξανδρος Σμέμαν, σχετικὰ μὲ τὸ γεγονός τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, λέγει: «δὲν γνωρίζουμε λεπτομέρειες γιὰ τίς συνθήκες τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας, τῆς Μητέρας τοῦ Κυρίου.

Διάφορες ἱστορίες καὶ διηγήσεις, γεμάτες ἀγάπη καὶ τρυφερότητα διασώθηκαν μέχρι τίς μέρες μας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, ἀκριβῶς, ὅμως, λόγω τῆς ποικιλότητός τους, δὲν εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποστηρίξουμε τὴν «ἱστορικότητα» καμιάς ἀπὸ αὐτές. Μὲ τὴ γιορτὴ τῆς Κοιμήσεως ἡ μνήμη καὶ ἡ ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας ἐπικεντρώνονται ὄχι στὴν ἱστορικότητα καὶ πραγματικότητα τοῦ γεγονότος, τὴν ἡμέρα καὶ τὸν τόπο ὅπου αὐτὴ ἡ μοναδικὴ γυναίκα, ἡ Μητέρα ὄλων τῶν μητέρων συμπλήρωσε τὴν ἐπίγεια ζωὴ τῆς. Ὡπου καὶ ὅποτε καὶ ἂν συνέβη, ἡ Ἐκκλησία ἀντίθετα τονίζει τὴν οὐσία καὶ τὸ νόημα τοῦ θανάτου τῆς, μνημονεύοντας τὸν θάνατο αὐτῆς τῆς ὁποίας ὁ Υἱός, σύμφωνα μὲ τὴν χριστιανικὴ μας πίστη, νίκησε τὸν θάνατο, ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὑποσχέθηκε σέ μᾶς τὴν τελικὴ ἀνάσταση καὶ τὴ νίκη τῆς αἰώνιας ζωῆς».⁶

Στὴν ὕμνολογία τῆς ἑορτῆς παρατηροῦμε ἔκθαμβοι ὅτι ὀλόκληρη ἡ κτίση συμμετέχει σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός.⁷ Ἄγγελοι, ἄνθρωποι, οὐρανός, γῆ, βουνά, νέφη, ἀέρας. Ἡ κτίση σαλεύεται, τόσο ἡ ἐπίγεια, ὅσο καὶ ἡ ἐπουράνια! Ὁ θεολεκτός χορὸς τῶν πανευφύμων Ἀποστόλων, συνέρχεται γιὰ νὰ κηδεύσει τὸ θεῖο σκῆνωμα. «Ἐξουσία, θρόνοι, ἀρχαί, κυριότητες, δυνάμεις καὶ Χερουβὶμ καὶ τὰ φρικτὰ Σεραφίμ»⁸ προπέμπουν τὸ θεοδόχο σῶμα, καθὼς ἡ γῆ προσφέρει τὸν τάφο, ἄνδρες, γυναῖκες, πρεσβύτεροι καὶ νεότεροι, περικυκλώνουν τὴ νεκρικὴ κλίνη, τὰ δὲ νέφη τοῦ οὐρανοῦ ἀπλώνουν τὰ φτερά τους γιὰ νὰ σκεπάσουν αὐτὴ πού ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης περιγράφει ὡς «γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα».⁹ Ὡμως, «τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν, ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν»...¹⁰

Σύμφωνα μὲ Πατερικὲς καὶ ὕμνολογικὲς μαρτυρίες, ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου μας, τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴν Κοίμησιν καὶ τὴν ταφὴ τῆς ἀπὸ τοὺς Μαθητὲς καὶ τοὺς πρώτους Ἀποστολικούς Πατέρες, μετέστη στους οὐρανούς, δηλ., τὸ νεκρὸ τῆς σῶμα συνδέθηκε πάλι μὲ τὴν ψυχὴ τῆς καὶ ἀνελήφθη ἀπὸ τὸν Υἱό τῆς στὸν οὐρανό. Δὲν ἦταν δυνατόν αὐτὴ πού γέννησε τὸν νικητὴ τοῦ θανάτου νὰ κατέχεται ἀπὸ τὸν θάνατο. Καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀκλόνητο καὶ ἄσειστο βίωμα, διδασκαλία καὶ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, ἀναφερόμενος στὴ μετάσταση τῆς Παναγίας, λέγει ὅτι: «ὁ μονογενὴς Θεὸς Λόγος καὶ κατὰ σάρκα Υἱὸς τῆς Παρθένου χρηματίσας..., δεξάμενος εἰς τὰς ἀχράντους παλάμας του τὴν ὀλόφωτον αὐτῆς ψυχὴ, μετὰ τρίτην ἡμέρα ἀνιστᾷ τὸ ζωοδόχον σῶμα τῆς καὶ οὗτος ὀλόσωμον αὐτὴν ἀναλαμβάνει εἰς τὰ οὐράνια».¹¹

Τὴ μετάσταση τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «ἐκ τῆς ἀδημοσιεύτου παραδόσεως καὶ ἀπορρήτου διδασκαλίας, ἦν ἐν ἀπολυπραγμονήτῳ σιγῇ καὶ ἀπεριεργάστῳ οἱ Πατέρες ἡμῶν ἐφύλαξαν, καλῶς ἐκεῖνοι δεδιδασγμένοι τῶν μυστηρίων τὰ σεμνὰ σιωπῇ διασώζεσθαι»¹², μαρτυρεῖ πληθώρα Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης, ὁ Ἅγιος Γερμανὸς ὁ Α' Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, τὸ Μηνολόγιο τοῦ Βασιλείου τοῦ Πορφυρογέννητου, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὁ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός, ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας,¹³ οἱ ὁποῖοι ὑπερασπίζονται τὴν μετάσταση τῆς Παναγίας μας ὡς ὑπαρκτὸ καὶ ἱστορικὸ γεγονός. Καὶ καθίσταται, πλέον, ὁ τάφος τῆς Θεομήτορος ἱερός, πανσεβάσμιος, ἀξιοθαύμαστος. Ὡπως ἀπὸ τὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Κυρίου μᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπ' ὅπου πήγασε ἡ Ἀνάσταση καὶ ἡ Ζωή, ἔτσι καὶ ἀπὸ τὸν Θεομητορικὸ τάφο πηγάζει πάλι γιὰ τοὺς εὐσεβεῖς πιστοὺς ἡ Ἀνάσταση καὶ ἡ Ζωή!

Ἀπὸ τὴν ἐπίγεια ζωὴ τῆς Κυρίας Θεοτόκου - ὅπως καὶ ἀπὸ ἐκεῖνη τοῦ Κυρίου μας - μᾶς ἔχουν παραδοθεῖ ὡς πολυτίμητοι καὶ ἀδαπάνητοι θησαυροὶ ἀντικείμενα πού συνδέονται στενότερα μὲ περιστατικὰ τοῦ βίου τῆς. Ἡ Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρει πὼς, ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ἦταν ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους πού εἶδε τὴ θαυμαστὴ Μετάσταση τῆς Θεοτόκου. Ἡ διήγηση ἀναφέρει πὼς δὲν μπόρεσε νὰ παρευρεθεῖ στὴν κηδεῖα τῆς, καθὼς βρισκόταν στὴς Ἰνδίες κηρύττοντας τὸ Εὐαγγέλιο. Ἐκεῖ, μετὰ ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες καὶ ἐνῶ τελούσε τὴ Θεῖα Λειτουργία, βρέθηκε στὴ Γεθσημανὴ μὲ θαυμαστὸ τρόπο καὶ εἶδε ὅλα ὅσα συνέβησαν. Τότε παρακάλεσε τὴν Παναγία νὰ τοῦ δώσει γιὰ εὐλογία καὶ ἐνθύμηση τὴν Τιμίαν Ζωὴν τῆς. Καὶ ἐκεῖνη, καθὼς ἀνέβαινε στους οὐρανούς, τοῦ χάρισε τὸ πολυτιμώτατο ἱερὸ κει-

«Πάρχουσα τῆς Ζωῆς»

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΑΝΝΙΟΥ, ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ Ι.Ν. ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ

μήλιο «πρός δόξαν ἀκράτων, ἀνερχομένη Ἀγνή, χειρί σου δεδώρησαι τῷ Ἀποστόλῳ Θωμᾷ τὴν πάνσεπον Ζώνην σου», ὅπως ψάλλουμε στὸ Ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς τῆς Καταθέσεως τῆς Τιμίας Ζώνης. Στὴ συνέχεια, τὴ φύλαξη τῆς Ἁγίας Ζώνης ἀνέλαβαν δύο πτωχές καὶ εὐσεβεῖς γυναῖκες τῆς Ἱερουσαλήμ, οἱ ὁποῖες φρόντιζαν τὴ Θεοτόκο. Ἡ ἀνακομιδὴ τῆς Τιμίας Ζώνης καὶ ἡ μεταφορὰ της στὴν Κωνσταντινούπολη ἔγινε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἀρκάδιο (395 - 408 μ.Χ.) καὶ ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου ὑπῆρξε λαμπρότατη. Ἡ κατάθεση ἔγινε στὶς 31 Αὐγούστου, τελευταία ἡμέρα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, σὲ εἰδικὴ λειψανοθήκη, ἡ ὁποία ὀνομάστηκε «ἁγία σορός». Ἀφου τὴν φιλοξένησαν διάφοροι ἱεροὶ Ναοὶ καὶ καθὼς τεμαχίστηκε καὶ εὐρέθη σὲ πολλὰ μέρη τῆς αὐτοκρατορίας, στὶς ἡμέρες μας, τὸ μοναδικὸ σωζόμενο τμῆμα τῆς εὐρίσκεται στὴν Ἱερά Μεγίστη Μονὴ Βατοπαιδίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐνα μέρος της δέ, εἶναι ἀποθησαυρισμένο καὶ στὴν Ἱερά Μονὴ Κάτω Παναγίας Ξενιάς τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ, δῶρο καὶ ἀφιέρωμα τῆς Ἀγιορείτικης Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου κατὰ τὸ ἔτος 1522, ὅπως μαρτυρεῖ ἐγχάρακτη ἐπιγραφή στὴν περίτεχνη λειψανοθήκη. Τὰ θαύματα πού πραγματοποίησε καὶ πραγματοποιεῖ ἡ Τιμία Ζώνη τῆς πανακράτου Κόρης εἶναι πλεῖστα καὶ ἀποτελοῦν ἀδιάφυστο μάρτυρα τῆς τιμῆς μέ τὴν ὁποία ἔχει περιβληθεῖ «τό διαγεύστατον τῆς παρθενίας θεότευκτον κάτοπρον, ἐν ᾧ πλαιυγέστατα διαδεῖκνυται ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, αὐτὸ τὸ ἀμήχανον καὶ ἐράσιμον κάλλος τοῦ οὕτως ἐραστοῦ τέ καὶ ἔρωτος, τὴν πολυπόθητον λέγω καὶ πολυέρασον τοῦ ὄντος ἀγαπητοῦ μητέρα». ¹⁴ Βοηθὰ τὶς στειρὲς γυναῖκες ν' ἀποκτήσουν παιδί, θεραπεύει κάθε νόσο, καθαρᾷ τὸν πιστοῦς, ἀνυψώνει ἀπὸ τὴ φθορὰ καὶ ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὶς θλίψεις.

Καθὼς, λοιπόν, γιὰ ἀκόμη φορὰ ἐορτάζουμε τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἅς ἀναλογιστοῦμε ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα σήμερον παραπαίει, ὑποφέρει, θνήσκει ἀπὸ ἔλλειψη πίστεως, ἐλπίδας, εἰρήνης. Αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ ἀγαθὰ πού προσέφερε στὸν κόσμον ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ μέ τὴν σάρκωσή Του. Τὰ ποθεῖ, ἀλλὰ δέν μπορεῖ νὰ ἴ ἀπολαύσει! Καὶ αὐτὸ διότι δέν θέλησε νὰ μιμηθεῖ τὴν ὑπακοή καὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς Παναγίας μας. Ὁ μακάριος καὶ ὄσιος Γέροντας Παῖσιος ἤθελε νὰ «συγγενεύουμε» μέ τὴν Παναγία. Καὶ συγγενεύουμε - ἔλεγε - μέ τὴν ταπείνωσιν, γιὰ τὴ Παναγία ἦταν ταπεινή.

Τοῦτο τὸν Δεκαπενταῦγουστο, ἅς περιστοιχίσουμε νοερά τὸν καθαρῶτατα τάφο της. Ἄς βαστάξουμε στὶς ψυχικὲς μας ἀγκάλες τὸ ἀειπάρθενο σῶμα της. Ἄς σταθοῦμε στὸ μνήμα της καὶ ἅς νεκρώσουμε πάθη καὶ ἀδυναμίες καὶ ἅς φελλίσουμε λόγια προσευχητικὰ πρὸς τὴν ὑπερευλογημένη Μητέρα τοῦ Κυρίου μας καὶ συνάμα πρὸς τὴν δική μας μητέρα: «ὦ παντευλόγητε καὶ παντομνημόνευτε Μητέρα τοῦ Λυτρωτοῦ καὶ Θεοῦ μου, γιὰ νὰ Σέ συνεορτάζω καὶ συνδοξάζω μέ τὴν τοῦ Υἱοῦ Σου Ἐκκλησίαν τῶν Ὁρθοδόξων καὶ ἡ ἁμαρτωλὴ καὶ πολυπάθητος ψυχὴ μου, δίδου μοὶ σωτηρίαν, παθῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν ἀλλοτριῶσιν...». ¹⁵

1. Ἐπιφ. Κύπρου, ὁμιλία ἐγκώμιος «εἰς τὴν ἁγίαν Θεοτόκον», Ρ.Γ. 43, 489, στίχ. 12.
2. Ἰωάν. Δαμασκνοῦ, λόγος «εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου», Ρ.Γ. 96, 680 - 697
3. Γρηγ. Παλαμά, Ε.Π.Ε. τ.10, σελ. 458, ἔκδ. «Γρηγ. ὁ Παλαμάς», Θεσ/νίκη 1985
4. Γρηγ. Παλαμά, ὁμιλία 18η, Ρ.Γ. 151, 236α.
5. Ἰωάννη Φουντούλη, Λογικὴ Λατρεία, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθήνα 1984, σελ. 192-193.
6. Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ π. Ἀλέξανδρου Σμέμαν «Ἡ Παναγία», ἐκδόσεις Ἀκρίτας.
7. Βλέπε ὕμνολογία Ἐσπερινοῦ καὶ Ὁρθροῦ ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.
8. Αὐτομελὸ Ἐσπερινοῦ ἑορτῆς.
9. Ἀποκ., κεφ. ιβ', στίχ. 1.
10. Κοντάκιον ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου
11. Ἁγίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἐορτοδρόμιον, σελ. 647-659.
12. Μ. Βασιλείου, Κανὼν ΚΑ', Πηδάλιον, σελ. 642-643.
13. Θεοδώρου Στουδίτου, Ἐγκώμιον εἰς τὴν Κοίμησιν, Ρ.Γ. 99, 728C, 729A. Γερμανοῦ Α' Κωνσταντινουπόλεως, Ρ.Γ. 98, 345AB, 348A, 357B, 357CD, 372A. Μηνολόγιον Βασιλείου Πορφυρογέννητου, ΙΕ' Αὐγ., Ρ.Γ. 117, 585B. Γρηγορίου τοῦ Παλαμά, Λόγος εἰς τὴν Κοίμησιν, Ρ.Γ. 151,460-473. Ὀκτώηχοι Κανόνες: τροπάριον Θ' ὠδῆς βαρέως ἦχου καὶ τροπάριον Στ' ὠδῆς τοῦ Πλ. Δ' ἦχου. Νικ. Καβάσιλα, Λόγος εἰς τὴν Κοίμησιν, παρὰ Νέλλα Π., «Ἡ Θεομήτωρ», σελ. 214-216.
14. Θεοφ. Νικαίας, Νικολ. Καβάσιλα «Ἡ Θεομήτωρ», ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθήνα 1974.
15. Ἐπίλογος στὸ ἔργο τοῦ Ἁγ. Ἰωάν. τοῦ Δαμασκνοῦ, «Ἡ Θεοτόκος», σελ. 283, ἔκδ. Ὁσιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσος, Ἀθήνα 1970.

Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου. Τὸ παλαιὸ ἐπιτόλιον τοῦ καθολικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Ἁγίου Ὁρους.

Ὁ θεμελιακὸς ρόλος τῶν λο

Σπὴν ὀρθόδοξη πίστι μᾶς κάνουμε λόγο γιὰ σωτηρία τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Διάβολο, τὴν ἁμαρτία καὶ τὸ θάνατο. Γι' αὐτὸ σπὴν Ἐκκλησία μας τὸ ἐνδιαφέρον στρέφεται σπὴν καρδιά καὶ ὄχι σπὴν ξηρὴ λογική.

Μετὰ τὴν πώση τοῦ ἀνθρώπου ὅλες οἱ ἐνέργειες τῆς ψυχῆς, τὸ λεγόμενο τριμερές (λογιστικὸ, θυμικὸ, ἐπιθυμητικὸ), διαστράφηκαν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ λειτουργοῦν παρὰ φύσιν. Ἡ ὅλη μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας σ' αὐτὸ τὸ πράγμα ἀποβλέπει, σπὴν θεραπεία τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ πάθη, δηλαδὴ στὸ νὰ ἐπαναλειτουργήσουν ὅλες αὐτὲς οἱ δυνάμεις κατὰ φύσιν.

Γι' αὐτὸ τὸ θέμα τῆς διαστροφῆς τοῦ ἀνθρώπου μᾶς πληροφορεῖ ἡ Ἁγία Γραφή σὲ πολλὰ σημεία καὶ κυρίως στὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ματθαίου στὸ κεφάλαιο 15 καὶ στὸ στίχο 19, ὅπου τονίζονται τὰ ἑξῆς: «Ἐκ γάρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοικεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι».

Σ' αὐτὸ τὸ χωρίο γίνεται λόγος γιὰ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, πού βεβαίως δέν εἶναι μόνο τὸ σάρκινο ὄργανο πού ὅλοι ἔχουμε, ἀλλὰ τὸ κέντρο τῆς ὑπάρξεώς μας, σύμφωνα μὲ τοὺς ἁγίους Πατέρες. Εἶναι ὁ κῶρος μέσα στὸν ὁποῖο φανερώνεται ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Αὐτὸς ὁ κῶρος φωτίζεται μὲ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γι' αὐτὸ προσευχόμεστε «καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός». Καὶ προσπαθοῦμε γιὰ τὴν κάθαρση τῆς καρδιᾶς ἀπὸ τὶς ἐνέργειες τῶν παθῶν.

Ἄλλοῦ ἡ ἔννοια καρδιά ταυτίζεται μὲ τὴν ἔννοια νοῦς (Λουκ. κδ' 45). «Διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφᾶς». Δηλαδὴ «Διήνοιξεν τὴν καρδίαν».

Μὲ τὴν πώση, λοιπόν, φτάσαμε στὸ σκοτασμό τοῦ νοῦ, ὅποτε πρέπει νὰ πετύχουμε τώρα τὸν φωτισμὸ τοῦ νοῦ μὲ τὴν μυστη-

ριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Στὸ λογιστικὸ μέρος τῆς ψυχῆς ἐνεργοῦν οἱ λογισμοὶ πού ἐρεθίζουν τὸ ἐπιθυμητικὸ μέρος καὶ αἰχμαλωτίζουν τὸ νοῦ.

Τί εἶναι λοιπόν οἱ λογισμοὶ πού ταλαιπωροῦν τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀποτελοῦν τὴν κύρια καὶ ἀρχικὴ αἰτία τῆς πτώσεως σπὴν ἁμαρτία;

Λογισμοὶ δέν εἶναι ἀπλῶς οἱ σκέψεις, ἀλλὰ οἱ εἰκόνες μαζί μὲ τὶς σκέψεις. Σύμφωνα μὲ τὸν ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητὴ οἱ λογισμοὶ εἶναι ἀπλοὶ καὶ σύνθετοι. Ἀπλοὶ εἶναι οἱ ἀπαθεῖς, πού σχετίζονται μὲ πάθος, ἐνῶ σύνθετοι εἶναι οἱ ἐμπαθεῖς.

Κατὰ τὸν ἅγιο Ἰσαάκ τὸν Σύρο, τέσσερα εἶναι τὰ αἷτια πού κινοῦν τοὺς λογισμούς:

Α) ἀπὸ τὸ φυσικὸ θέλημα τῆς σαρκός

Β) ἀπὸ τὶς φαντασίες τῶν αἰσθήσεων τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου μὲ τοὺς ὁποίους ἀκούει καὶ βλέπει

Γ) ἀπὸ τὶς προλήψεις καὶ

Δ) ἀπὸ τὶς προσβολές τῶν δαιμόνων πού μᾶς πολεμοῦν σ' ὅλα τὰ πάθη. Πάντως ἡ πιὸ βασικὴ αἰτία τῶν λογισμῶν εἶναι ὁ πόλεμος τῶν δαιμόνων. Οἱ δαίμονες σπεύρουν συνεχῶς λογισμούς γιὰ νὰ αἰχμαλωτίσουν τὸν νοῦ.

Ἐὰν σκεφτοῦμε τί λογισμοὺς μᾶς σπεύρουν εὐκόλα οἱ δαίμονες σπὴν σημερινὴ ἐποχὴ μέσα ἀπὸ τὴν τηλεόραση καὶ μᾶς ὑποβάλλουν σὲ σκέψεις καὶ εἰκόνες, πού εἶναι οἱ περισσότερες λογισμοὶ ρυπαροί. Ἡ πονηριά τῶν δαιμόνων στὸν πόλεμο τῶν λογισμῶν εἶναι μεγάλη καὶ μόνο οἱ ἅγιοι πού ἔχουν καθαρότητα μποροῦν νὰ τὶς διακρίνουν.

Οἱ λογισμοὶ πού προέρχονται ἀπὸ τοὺς δαίμονες αἰχμαλωτίζουν τὸ νοῦ καὶ τὸν ὀδηγοῦν σπὴν διάπραξη τῆς κατὰ διάνοιαν καὶ κατ' ἐνέργειαν ἁμαρτίας, ἡ ὁποία, ὅταν ἐπαναλαμβάνεται πολ-

Βιβλιοπαρουσίαση

ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πρωτ. Δημητρίου Βακάρου

Στὸ βιβλίο αὐτὸ καταγράφονται οἱ προσπάθειες, οἱ νοουθεσίες, ἡ παιδαγωγικὴ καὶ ψυχολογικὴ βοήθεια τοῦ ἐξομολογουμένου, μὲ σκοπὸ τὴν θεραπεία του ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὴν πορεία του πρὸς τὴν Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

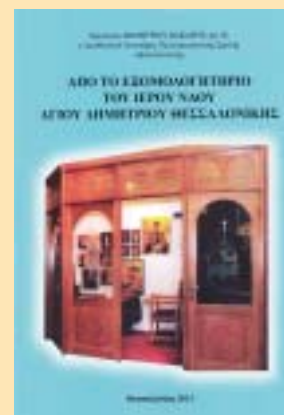
Ἡ θέση τοῦ Πνευματικοῦ-Ἐξομολόγου στὸ Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως ἐξετάζεται σύμφωνα μὲ τὴν διδασκαλία τῶν Ἑλλήνων τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἀντιδιαστέλλεται μὲ τὴν διδασκαλία τῶν Δυτικῶν-Λατίνων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Προτεσταντικῶν παραφυάδων.

Ἡ προσευχητικὴ καὶ μυστηριακὴ ἐξομολόγηση, οἱ λογισμοὶ

καὶ ἡ ἀντιμετώπισή τους, στοιχεῖα ψυχολογίας καὶ χαρακτηρισμῶν, ἡ ιδιοσυγκρασία καὶ οἱ διαφοροὶ τύποι προσωπικότητος, καθὼς καὶ τὰ χρονολογικὰ στάδια τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς πνευματικῆς του πορείας, ὁ γάμος, ἡ συζυγία, ἡ τεκνογονία, οἱ προγαμιαῖες σχέσεις, ἡ ἐλεύθερη συμβίωση, ἡ ὁμοφυλοφιλία, ἡ ἄμβλωση ἢ ἔκτρωση, τὰ ἐπιτίμια καὶ ὁ θεραπευτικὸς τους χαρακτήρας, καθὼς καὶ τὸ «παιχνίδι» τῆς Θεῆς Χάριτος ἢ τῆς Παιδείας τοῦ Θεοῦ, ἐξετάζονται, σύμφωνα μὲ τὴν διδασκαλία τῶν Ἑλλήνων Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοὺς Ἱερούς Κανόνες Της».

Ἐνα βιβλίο-ἐργαλεῖο γιὰ κάθε Ἱερέα-Πνευματικὸ, ἀλλὰ καὶ κάθε συνειδητοποιημένο Χριστιανό.

Διατίθεται ἀπὸ τὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης. Τηλ. παραγγελιῶν: 2310 270008

Λογισμῶν στὴν πνευματικὴ ζωὴ

ΤΟΥ Π. ΘΕΟΔΩΡΟΥ Θ. ΠΑΠΑΣΑΚΕΛΑΡΙΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ

λές φορές, τότε γίνεται πάθος (Ματθ. ιε' 19).

Βέβαια πέρα ἀπὸ τούς λογισμούς υπάρχουν καί οἱ ἀγαθοὶ πού προέρχονται ἀπὸ τὸ Θεό. Ἕνας γενικός κανόνας γιὰ νὰ διακρίνουμε τούς λογισμούς εἶναι ὅτι ὅσοι μᾶς φέρνουν χαρὰ προέρχονται ἀπὸ τὸ Θεό καὶ ὅσοι μᾶς προξενοῦν λύπη καὶ ταραχὴ προέρχονται ἀπὸ τὸν Διάβολο.

Ὁ ἅγιος Κασσιανὸς ὁ Ρωμαῖος μᾶς διδάσκει ὅτι υπάρχουν ὀκτώ εἶδη λογισμῶν: Γαστριμαργίας καὶ πορνείας, φιλαργυρίας, ὀργῆς λύπης, ἀκηδίας, κενοδοξίας, ὑπερφηφείας (Φιλοκαλία Α', σελ. 61, στ. 7-9). Ἀποτέλεσμα τῶν λογισμῶν εἶναι νὰ μὴν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐγκρατευθεῖ, νὰ μολύνεται ἡ ψυχὴ του, νὰ κάνει τὴν παρρησία πρὸς τὸν Θεό, νὰ δημιουργοῦνται σωματικὲς ἀνωμαλίες, ὅπως ἀγχος, ἀνασφάλεια, σπάσιμο νεύρων. Πόσες φορές ἕνας λογισμὸς δὲν μᾶς ἄφησε ἄγρυπνους!

Ὁ σύγχρονος ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μᾶς Πατὴρ Παῖσιος διδάσκει νὰ κάνουμε τὴν καρδιά μᾶς ἐργοστάσιο καλῶν λογισμῶν.

Οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μᾶς δὲν μᾶς ἄφησαν ἀβοήθητους ἀπέναντι στὸν πόλεμο τῶν λογισμῶν καὶ μᾶς ἔδωσαν τὰ κατάλληλα μέσα γιὰ νὰ θεραπευθοῦμε ἀπὸ αὐτούς.

Στὸ Εὐαγγέλιο, καὶ εἰδικότερα στὴν προτροπὴ τοῦ Ἀπ. Παύλου πρὸς τὸν μαθητὴ τοῦ Τιμόθεο «Σὺ δέ νηφε ἐν πᾶσι» (Β' Τιμ. δ' 5), κρύβεται ὅλο τὸ μυστικὸ αὐτοῦ του πνευματικοῦ ἀγώνα. Αὐτὴ ἡ νήψη ὀνομάζεται καὶ φυλακὴ τῶν λογισμῶν λέγεται καὶ νοερά ἡσυχία. Ἄν δὲν μπορούμε νὰ ἐπιτύχουμε αὐτό, τότε πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ ἀποφύγουμε τὰ αἴτια πού τούς προκαλοῦν. Γι' αὐτὸ καὶ κυρίως οἱ μοναχοί, ἀλλὰ καὶ ὅσοι θέλουν νὰ κάνουν πνευματικὴ ζωὴ, πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἀκρασία τῶν βρωμάτων καὶ τῶν πομάτων, καθὼς καὶ τὴν ἄλογη συντυχία μὲ γυ-

ναῖκες. Ἄκόμη ἡ πείνα, ἡ δίψα, ἡ ἀγρυπνία, ἡ ἀναχώρηση βοηθοῦν τὸν ἄνθρωπο νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τούς λογισμούς. Πρέπει νὰ ἀποφεύγουμε τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα πού μᾶς προκαλοῦν πειρασμό, ὄχι γιατί αὐτὰ εἶναι κακὰ ἀλλὰ γιατί ἐμεῖς εἴμαστε ἀδύνατοι καὶ ἀσθενεῖς ἐσωτερικά.

Ἐπιπλέον, ἡ νηστεία καὶ ἡ προσευχὴ μᾶς βοηθοῦν πολὺ στὸν πόλεμο αὐτό.

Σύμφωνα μὲ τὸν ἅγιο Σιλουανό, ποτὲ δὲν κάνουμε διάλογο μὲ τούς λογισμούς ἀλλὰ τούς περιφρονοῦμε. Καί ποτὲ δὲν τούς ἀφήνουμε νὰ χρονίσουν γιατί μεταβάλλονται σὲ πάθη.

Ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τοῦ βίου τῶν ἁγίων περικόπτουν τούς λογισμούς.

Ἀσφαλιστικὴ δικλείδα τῶν προηγουμένων εἶναι ἡ ἐξαγόρευση τῶν λογισμῶν σὲ πνευματικὸ πατέρα, πού ἔχει τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ψυχὴ μᾶς.

Ἀπὸ τὴν στάση μᾶς ἀπέναντι στοὺς λογισμούς θὰ σωθοῦμε ἢ θὰ κατακριθοῦμε. Ζοῦμε σὲ ἐποχές, ὅπου οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ἔχουν γίνει θεσμὸς μέσα ἀπὸ τὴν πλειόραση, τίς παρέες καὶ τὸν σύγχρονο τρόπο ζωῆς. Ἄς προσπαθοῦμε κατὰ τὸ δυνατόν μέσα στὸ κλίμα τῆς Ὁρθοδοξίας μᾶς νὰ «πυροῦμε νοῦν» ἐκ τοῦ πολυποικίλου πονηροῦ πού κυβερνᾷ τὸν σύγχρονο κόσμο ἔτσι, ὥστε νὰ βιώνουμε τὸν Χριστὸ στὴν καρδιά μᾶς καὶ νὰ μὴν θρῆσκούμε ἐκ συνηθείας. ●

Βιβλιογραφία:

Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ἱεροθέου:

Ὁρθόδοξη ψυχοθεραπεία, Παρακλητικά, Ὁσμή γνώσεως, Θεραπευτικὴ ἀγωγή, Ψυχικὴ ἀσθένεια καὶ ὑγεία, Συζητήσεις γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ψυχοθεραπεία»

Βιβλιοπαρουσίαση

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μερόπης Ν. Σπυροπούλου

«Δηλαδή, υἱοθεήσατε τρία ἄρρωστα παιδιά γιὰ νὰ εὐχαριστήσετε τὸν Θεὸ πού σᾶς χάρισε τρία γερά δικά σας παιδιά; Ἄπιστευτο!».

Καὶ μόνο ἡ κραυγὴ αὐτὴ τοῦ γιατροῦ, πού βρέθηκε μπροστὰ στὸ μοναδικὸ φαινόμενο τῆς υἱοθεσίας τριῶν ἄρρωστων παιδιῶν, εἶναι ἱκανὴ νὰ προκαλέσει ἔντονο τὸ ἐνδιαφέρον νὰ πιάσει κανεὶς στὰ χέρια του τὴ συλλογὴ διηγημάτων, στὴν ὁποία βρίσκεται τὸ «Θελήσαμε νὰ ποῦμε "εὐχαριστῶ"». Πρόκειται γιὰ τὴ συλλογὴ «Ἐπεισόδια τῆς ζωῆς», τῆς Μερόπης Ν. Σπυροπούλου, πού κυκλοφορήθηκε πρόσφατα ἀπὸ τίς ἐκδόσεις «Ἀρχονταρῖκι».

Σύντομες οἱ ἱστορίες, μικρά τὰ ἀφηγήματα, σπουδαῖα τὰ νοή-

ματα. Γιὰ ποιά νὰ μιλήσει κανεὶς; Γιὰ τὴν «αὔρα» πολιτισμοῦ; Γιὰ τὴν μοναξιά; Γιὰ τὴν «καλημέρα» στὴ σύζυγο, πού ἔπασχε ἀπὸ Ἄλτσχάιμερ; Γιὰ τὸ πρό εἰκοσαετίας γράμμα τῆς μάνας στὸ παιδί τῆς; Για... Γιὰ...

Πρόκειται γιὰ ἕνα θησαυρὸ, πού προσφέρεται μὲ πολὺ ἐλκυστικὸ τρόπο σ' αὐτὸν πού θὰ θελήσει νὰ ξεφύγει γιὰ λίγο ἀπὸ τὸ θόρυβο, τὴν ἔνταση, τὴν ἀποχαύνωση.

Σ' αὐτὸν πού θὰ ψάξει μέσα του νὰ βρεῖ τὴν ὁμορφιά πού τοῦ χάρισε ὁ Θεὸς καὶ πού, ἐνδεχομένως, τὴν ξέχασε... Σ' αὐτὸν πού, ἔστω καὶ ἀμυδρά, πιστεύει ὅτι ἡ ἀνθρωπιά ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει...

Τὸ βιβλίο κυκλοφορεῖ στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος «ΛΥΧΝΟΣ» καὶ σὲ ὅλα τὰ χριστιανικὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: «Η ΨΑΛΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΩΣ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»

Πραγματοποιήθηκε (29/6-3/7) στο Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, τό 1ο Διεθνές Διεπιστημονικό Μουσικολογικό Συνέδριο με τίτλο «Η Ψαλτική Τέχνη ως αυτόνομη επιστήμη». Τό Συνέδριο διοργανώθηκε από τόν Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας τής Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου, πού λειτουργεῖ ἀπό τόν περασμένο Σεπτέμβριο μέ δ/ντή τόν Κωνσταντῖνο Χ. Καραγκούνη. Σπίν ἐναρκήρια ἐκδήλωση (29/6) παρουσιάστηκε, ἐπίσης, ἡ 2η ἔκδοση τοῦ Τομέα Ψαλτικῆς, πού ἔχει τίτλο «Ἐπιτεύγματα καί προοπτικές σπίν ἔρευνα καί μελέτη τής Ψαλτικῆς τέχνης» καί εἶναι ἀφιερωμένο στό ἔργο τοῦ ὁμότιμου καθηγητῆ Βυζαντινῆς Μουσικολογίας Γρηγόρη Θ. Στάθη. Πρόκειται γιά τά πρακτικά τοῦ Διήμερου πού εἶχε πραγματοποιηθεῖ πρὸς τιμή τοῦ καθηγητῆ Γρηγόρη Στάθη στό Βόλο, τό 2012. Σπίν παρουσίαση παραβρέθηκε ὁ ἴδιος ὁ καθηγητής καί παρέλαβε τό πόνημα, ἐνῶ χαιρέτισε τήν ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου. Τό Συνέδριο εἶχε ὡς στόχο τήν ἀντιμετώπιση τής Ψαλτικῆς Τέχνης (τῆς Βυζαντινῆς, μετά-Βυζαντινῆς, νεότερης καί σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας) ὡς αὐτόνομης ἐπιστήμης, ἀναγνωρίζοντας τήν ἀναγκαιότητα προσδιορισμοῦ τῶν ἐπιμέρους ἐπιστημονικῶν κλάδων, τῶν συναφῶν ἐπιστημονικῶν ἀντικειμένων καί τῶν σχετικῶν πρὸς αὐτήν ἐπιστημῶν. Στό Συνέδριο συμμετείχαν 70 ἐπιστήμονες (ἀπό τήν Ἑλλάδα, τήν Βουλγαρία, τήν Σερβία, τήν Ρουμανία, τήν Ρωσία, τόν Λίβανο καί τῆς Η.Π.Α.) μέ 60 εισηγήσεις, πού κάλυψαν ἕνα εὐρύ φάσμα προσεγγίσεων σπίν Ψαλτική, ὅπως ἐνδεικτικά τῆς Θεολογίας, τῆς Φιλοσοφίας, τῆς Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας, τῆς Φιλολογίας, τῆς Ἱστορίας, τῆς Παιδαγωγικῆς, τῆς Ψυχολογίας, τῆς Ἱατρικῆς, τῆς Ἀκουστικῆς καί τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, τῶν Μαθηματικῶν, τῆς Πληροφορικῆς, καί φυσικά τῆς Μουσικολογίας.

ΓΙΟΡΤΗ ΛΗΞΗΣ ΣΤΟΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Με μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε (16/6) στό προαύλιο τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἡ γιορτή λήξης, γιά τήν φετινή χρονιά, τῆς τάξης τῶν νηπίων. Τά παιδιά πρωταγωνίστησαν στό θεατρικό ἔργο «Ὁ ἐγώ-σπης γίγαντας» τοῦ Ὁσκαρ Οὐάιλντ, πού ἀνέβασαν μέ τήν καθοδήγηση τῆς νηπιαγωγοῦ κ. Μαρίας Σίμου. Στό τέλος τῆς γιορτῆς ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀρχιμ. Δαμασκνός Κιαμέτης ἀναφέρθηκε στό ἔργο πού ἐπιτελεῖται ὅλα αὐτά τά χρόνια πού ὁ ἱστορικός Βρεφονηπιακός Σταθμός βρίσκεται στά χέρια τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας καί ἀπένειμε τά ἐνθῦμα φοίτησης στά παιδιά τοῦ νηπιαγωγείου.

ΠΛΗΘΟΣ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ «ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ» ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΛΟΥΚΑ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ

Πλήθος κόσμου παρακολούθησε στόν θερινό κινηματογράφο «ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΗ» (16/6) τήν ἑορταστική ἐκδήλωση τοῦ Σ.Σ.Κ. «Ὁ Ἐσταυρωμένος» πρὸς τιμήν τοῦ Ἁγίου Λουκά Ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως καί Προστάτου τῶν δεκάδων συνεργατῶν καί διακόνων τοῦ Συλλόγου, ἀλλά καί πρὸς τιμήν τοῦ μακαριστοῦ Ἀγιορείτου Μοναχοῦ π. Μαρκέλλου Καρακαλλινοῦ. Σπίν ἐκδήλωση παρουσιάστηκε ἡ νέα ἐκδοτική δημιουργία τοῦ «Ε» πού διασώζει χειρόγραφα τοῦ π. Μαρκέλλου μέ πολλά θεολογικά καί ἐνδιαφέροντα πνευματικά θέματα, πού ἀπέστειλε, κατά δια-

στήματα, σέ γνωστά του πρόσωπα, κληρικούς μοναχούς καί λαϊκούς. Ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου εἶναι: «ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ» καί ὁ ὑπότιτλος: «Μικρά πετράδια ἀπό τό πέλαγος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ». Γιά τόν π. Μάρκελλο μίλησαν: ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Καθηγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἱερομόναχος π. Παρθένιος Καρακαλλινός καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. τοῦ «Ἐσταυρωμένου» π. Θεόδωρος Μπατάκας. Τό βιβλίο παρουσίασε μέ γλαφυρό τρόπο ὁ κ. Ἰωάννης Πατρίκος, Φιλολόγος καί τ. Λυκειάρχης ἐ.τ. Κατά τήν ἐκδήλωση ἡ 50/μελής χορωδία τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ἀπέδωσε ἐκκλησιαστικούς ὕμνους στόν Ἅγιο Λουκά ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς κ. Μιχάλη Μελέτη καί τῶν καθηγητῶν Εὐσταθίου Γραμμένου, Δημητρίου Κατσικλή καί Παναγιώτη Μελέτη. Τήν γιορτή ἐκλείσει ὁ Ἀρχιμ. π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, Ὑπεύθυνος τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱ. Μ. Δημητριάδος. Τό βιβλίο θά πωλεῖται στά ἐκκλησιαστικά βιβλιοπωλεῖα τῆς πόλεως τοῦ Βόλου, στά γραφεῖα τοῦ Συλλόγου καί στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βόλου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ Κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Στὴν Αὐστράλια ταξίδεψε (13-16/6) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἰγνάτιος, προσκεκλημένος Ἑλλήνων ὁμογενῶν. Τὸ Σάββατο 14/6 ὁ κ. Ἰγνάτιος χοροστάτισε στὸν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίων Πάντων Βελmore. Ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Στυλιανοῦ, τὸν προσφώνησε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος κ. Σεραφεῖμ, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὁ ὁποῖος τὸν ἐνημέρωσε γιὰ τὸ ποιμαντικό ἔργο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Αὐστράλιας, πού πέραν τῶν ἄλλων «ἀποσκοπεῖ στὴν διατήρηση τῆς γλώσσας, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τοῦ Ἑλληνισμοῦ». Ἀπὸ τὴ μεριά τοῦ ὁ Σεβ. κ. Ἰγνάτιος εὐχαρίστησε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Αὐστράλιας γιὰ τὴν θερμὴ ὑποδοχὴ καὶ τόνισε ὅτι «ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Στυλιανὸς ἔχει σφραγίσαι τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Αὐστράλιας, τὰ τελευταῖα 40 χρόνια, ἐνῶ ἡ φήμη τοῦ ξεπερνᾷ τὰ ὅρια τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἀφορᾷ ὀλόκληρη τὴ Χριστιανοσύνη...». Τὴν Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων (15/6) ὁ κ. Ἰγνάτιος λειτούργησε στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίας Εὐφημίας Bankstown καὶ κήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο, παρουσία πλήθους ὁμογενῶν καὶ παιδιῶν τῆς Α΄ Τάξεως τοῦ κολεγίου τῆς ἐνορίας. Τὴν Δευτέρα 16/6, ὁ κ. Ἰγνάτιος εἶχε θερμὴ συνάντηση μὲ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Αὐστράλιας κ. Στυλιανό, στὴν ἔδρα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς στὸ Σίδνεϋ. Οἱ δύο Ἱεράρχες συζήτησαν θέματα εὐρύτερου Ὁρθόδοξου ἐνδιαφέροντος, μεταξύ τῶν ὁποίων ἡ ἐπικείμενη Πανορθόδοξη Σύνοδος. Ἀμέσως μετὰ ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε τὸ Ἑλληνικὸ Προξενεῖο τοῦ Σίδνεϋ, ὅπου ἔγινε δεκτὸς ἀπὸ τὸν Ἑλληνα Πρόξενο κ. Σταῦρο Κυρίμη. Ὁ κ. Πρόξενος ἐνημέρωσε τὸν Σεβασμιώτατο γιὰ τίς ἐνέργειες τοῦ Προξενείου πού ἀφοροῦν στὴν διατήρηση τῆς Ἑλληνικῆς συνείδησης τῶν ὁμογενῶν, κυρίως τῶν νεωτέρων.

ΕΠΙΤΥΧΗΣ Ο Δ΄ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΨΑΛΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος, σέ συνεργασία μὲ τὸν Σύνδεσμο Ἱεροψαλτῶν Βόλου «Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης», διεξήγαγε (21/6) τὸν Δ΄ Πανελλήνιο Διαγωνισμό Ψαλτικῆς Τέχνης. Ἔλαβαν μέρος 54 διαγωνιζόμενοι ἀπὸ τὴ Σπάρτη, τὴ Λαμία, τὰ Ἰωάννινα, τὴν Καρδίτσα, τὴ Σιάτιστα, τὸν Βόλο, τὸν Ἀλμυρὸ καὶ τὸ Πήλιο. Στόχοι τῆς διοργάνωσης ἦταν:

- Ἡ προβολὴ τῆς γνήσιας Βυζαντινῆς καὶ Μεταβυζαντινῆς Ψαλτικῆς Παράδοσης τῆς Ὁρθόδοξης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.
- Ἡ ἐνίσχυση τοῦ ἠθικοῦ φρονήματος τῶν σπουδαστῶν καὶ τῶν νέων Ἱεροψαλτῶν.
- Ἡ προσφορὰ κινήτρων πρὸς αὐτοὺς γιὰ περαιτέρω μελέτη καὶ πρόοδο.
- Ἡ γνωριμία τῶν σπουδαστῶν μεταξύ τους.
- Ἡ καλλιέργεια εὐγενοῦς ἀμιλλας καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν διαγωνιζομένων.

Τὴν ἀπονομὴ τῶν Ἑπαίνων ἔκανε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁ ὁποῖος, μεταξύ ἄλλων, ἐπεσήμανε ὅτι «ὁ Διαγωνισμὸς σηματοδοτεῖ τὸ ἐνδιαφέρον πού ἔχει ἡ Τοπικὴ μας Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ἡ Ἐκκλησία μας γιὰ τὴν Ψαλτικὴ μας τέχνη, γιὰ αὐτὴ τὴν μεγάλη καὶ βαριὰ παράδοση πού ἔχουμε στοὺς ὤμους μας ἰδιαίτερα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι στὸν τόπο μας...». Ὁ κ. Ἰγνάτιος εὐχαρίστησε τοὺς διοργανωτές, τοὺς Δασκάλους τῶν διαγωνιζομένων, καθὼς καὶ τοὺς γονεῖς πού παροτρύνουν τὰ παιδιά τους νὰ σπουδάσουν τὴν Βυζαντινὴ Μουσικὴ.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΙΚΟ ΘΗΛΑΣΜΟ

Ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στὸν Μητρικὸ θηλασμό πραγματοποιήσαν στὸ Βόλο (27/6) οἱ Φίλοι τοῦ Μητρικοῦ Θηλασμοῦ. Στὴν ἐκδήλωση παρέστη ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος, ὁ ὁποῖος στὸ Χαιρετισμὸ τοῦ ἐξήγησε τὴν πολυσήμαντη ἀξία τοῦ Μητρικοῦ θηλασμοῦ, ἐπισημαίνοντας καὶ τὰ ἐξῆς: «Συνιστᾷ, ὄντως, ὁ μητρικὸς θηλασμὸς μυστήριο πού μᾶς υπερβαίνει καὶ μᾶς εἰσάγει στὸ ἱερό βῆμα τῆς ἀποκάλυψης τῆς Θεῆς Σοφίας. Δέν σημαίνει ὁ θηλασμὸς μόνον θρέψη καὶ ἐνυδάτωση. Δέν ἀποτελεῖ τὸ μητρικὸ γάλα ἀπλῶς μία ἰδανικὴ τροφή μὲ τὰ ἀπαραίτητα διατροφικὰ στοιχεῖα, μὲ τὴν ἀναγκαῖα σύσταση, στὴν κατάλληλη ποσότητα, στὴν ἐνδεικνυόμενη θερμοκρασία. Ὅταν σέ κάθε σταγόνα τοῦ κάποιες χιλιάδες ζωντανῶν κυττάρων λειτουργοῦν συστηματικὰ καὶ συγχρονισμένα γιὰ τὴν ἄμυνα καὶ προστασία τοῦ ὀργανισμοῦ, γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ἀνάπτυξής του, γιὰ τὴν προφύλαξή του ἀπὸ ἀλλεργίες καὶ ἄλλες ἀσθένειες, ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἐκπλήσσεται καὶ ὑποκλίνεται στὸ θαῦμα. Καὶ ἀκόμα ἂν συνηπολογίσει τὴν ψυχικὴ καὶ συναισθηματικὴ ὀρίμανση, πού προσφέρει ὁ μητρικὸς θηλασμὸς μὲ τρόπο ἐντυπωσιακό, τὴν καλύτερη διανοητικὴ ἀνάπτυξη τοῦ βρέφους, ἀλλὰ καὶ τὴν προστασία τῆς μητέρας ἀπὸ ἐπώδυνες νόσους, δέν ἀμφιβάλει ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ πολυτιμότερο δῶρο ζωῆς, ἀλλὰ καὶ γιὰ μία ἀκαταμάχητη ἀπόδειξη τῆς πρόνοιας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀπροσμέτρης ἀγάπης Του γιὰ τὸ πλάσμα Του...».

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ἡ ΣΥΝΑΞΗ ΤῶΝ ΑΓΙῶΝ ΑΠΟΣΤΟΛῶΝ

Σέ κλίμα κατάνυξης τιμήθηκε ἡ Συναξὴ τῶν Ἁγίων Δώδεκα Ἀποστόλων στὴν Τοπικὴ μας Ἐκκλησία. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος χοροστάτισε, κατὰ τὸν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό, στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀγριάς, παρουσία πλήθους πιστῶν. Στὸ κήρυγμά του τόνισε τὴ σημασία τῆς ἐνόπτιας μέσα στὴν Ἐκκλησία, τὴν ὁποία οἱ Ἀπόστολοι διαφύλαξαν καὶ στερῶσαν μὲ τρόπο Συνοδικό, κατὰ τὴν 1η Ἀποστολικὴ Σύνοδο τὸ 49 μ.Χ. Ὁ Σεβασμιώτατος σημείωσε ὅτι «ἡ ἐνόπτια

ἀποτελεῖ τὴν πεμπουσία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ζωῆς μας. Εἶναι ἡ ἐνόπτια πού ξεκινᾷ πρῶτα - πρῶτα ἀπὸ τὸν ἴδιο μας τὸν ἑαυτό. Στὴ συνέχεια γίνεται ἐνόπτια μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὴν παρουσία Του στὴ ζωὴ μας καὶ τέλος ἐκφράζεται στὴ σχέση μας μὲ τὸν συνάνθρωπό μας. Γινόμαστε ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ στιγμή πού θά συναντήσουμε τὸν συνάνθρωπο, ἀπὸ τὴ στιγμή πού θά παραχωρήσουμε ἕνα μέρος τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ θά δεχτοῦμε τὸν ἄλλον, ἀπὸ τὴν στιγμή πού θά κάνουμε τὴν πίστη μας στὴν Τριάδα, πράξεις ἀλληλεγγύης, ἐνόπτιας, προσφορᾶς καὶ θυσίας...». Ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς ὁ κ. Ἰγνάτιος λειτούργησε στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίου Μοδέστου Μελισσαταίων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Ἔτος 33ο • Ἀρ. Φύλλου 399-400 • Ἰούλιος-Αὐγούστος 2014

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνάτιος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οικονόμου

Φιλολογικὴ ἐπιμέλεια: Χρῖστος Δ. Ξενάκης

Υπεύθυνος

κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου

Μηχανογράφηση: Βασιλικὴ Ἀντωνάκη

Ἐκτύπωση &

Βιβλιοδεσία: ΠΑΛΜΟΣ

Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος

Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903

Internet: www.imd.gr

E-mail: press@imd.gr

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ Ο ΝΕΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ «ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ»

Τό Σάββατο 28/6, στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας πραγματοποιήθηκε ή παρουσίαση του νέου φορέα πολιτισμού τής Ίερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, μέ τόν τίτλο «ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ». Στόν κατάμεστο χώρο του ἀμφιθέατρου «ΙΩΝΙΑ» του Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλίας, παρευρέθηκαν Κληρικοί, ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρχῶν τῆς περιοχῆς, Δ/Σ πολιτιστικῶν φορέων καί πολλοί εὐαίσθητοποιημένοι πολίτες. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος ἐξέφρασε τί μεγάλη χαρά του γιατί ή πρωτοβουλία αὐτή πηγάζει μέσα ἀπό τά σπλάχνα τῆς Ἐκκλησίας. Παρουσίασε τίς βασικές ἀρχές τῆς «ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ», ἀνέλυσε τήν φιλοσοφία τῆς δράσης καί ἀναφέρθηκε διεξοδικά στή σχέση Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καί Πολιτισμοῦ. Τέλος, προσπάθησε νά διασκεδάσει τυχόν ἐπιφυλάξεις πού θά ἐκδηλωθοῦν γιά τό ρόλο του νέου φορέα. Στή συνέχεια, ὁ Γενικός Γραμματέας τῆς «ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ», κ. Νίκος Τσοῦκας ἀνέλυσε τούς σκοπούς καί τούς στόχους του φορέα. Ὅπως τόνισε, ή «ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ» θά λειτουργήσει μέ τί μορφή ΝΠΙΔ, θά ἐδρεύει στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας. Σκοπός τῆς παρέμβασης εἶναι ή γνωριμία τῶν πολιτῶν τῆς Μαγνησίας μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἑλληνική παράδοση, τόν λαϊκό μας πολιτισμό, ἀλλά καί μέ τίς σύγχρονες μορφές Τέχνης καί πολιτιστικῆς ἔκφρασης. Ἐπιπλέον, ή συμβολή στή διάσωση καί ἀνάδειξη του πολιτιστικοῦ ἀποθέματος (ὕλικου καί ἄυλου) τῆς Μαγνησίας, μέσω τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας, καί μέ τελικό στόχο τήν διάχυσή του σπίν κοινωνία, ἀλλά καί ή ἔρευνα, καταγραφή, συλλογή, προβολή καί χρήση δεδομένων ἀπό τόν λαϊκό πολιτισμό, τήν τοπική ἱστορία καί τήν οἰκονομική, κοινωνική καί πολιτιστική ἐξέλιξη τῆς Μαγνησίας. Ὁ Ὁργανωτικός Γραμματέας, ἐκπαιδευτικός καί Ὑπ. Δρ. Πανεπιστημίου Αἰγαίου κ. Ἀλέξανδρος Καπανιάρης, παρουσίασε τί νέα ψηφιακή ταυτότητα του φορέα www.magniton-kivotos.gr. Ἀνακοίνωσε δέ τήν πρωτοβουλία τῆς «Ἀκαδημίας Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ καί Τοπικῆς Ἱστορίας», πού θά λειτουργήσει ἄμεσα. Σκοπός τῆς πρωτοβουλίας εἶναι ή ἐκπαίδευση καί ή κατάρτιση τῶν φορέων καί τῶν πολιτῶν τῆς Μαγνησίας σέ θέματα λαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί ή γνώση τῆς τοπικῆς μας ἱστορίας. Ἡ ἐκδόλωση, προσέλαβε ἀκόμη μεγαλύτερη ἀξία ἐξ αἰτίας τῆς παρουσίας του Ὁμ. Καθηγητοῦ του Πολυτεχνείου Θεοδόση Π. Τάσιου, ὁ ὁποῖος συνηγόρησε στό φιλόδοξο αὐτό ἐγχείρημα καί ἀνέπτυξε ὁμιλία μέ θέμα, «Θρησκεία καί Τέχνη». Ὁ κ. Τάσιος ἐπιβεβαίωσε τί σπάνια ἱκανότητα νά μιλάει μ ἕνα λόγο κατανοτό στόν καθένα πού ἀναζητᾷ ἀπαντήσεις γιά τρέχοντα καί διαχρονικά ἐρωτήματα. Ἐτσι καί σπίν ὁμιλία του αὐτή, κατάφερε, νά μὴν ἀφήσει ἐρωτήματα γιά τί σχέση Θρησκείας καί πολιτισμοῦ.

ΤΑ ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΗΣ ΒΟΛΟΥ

Μέ τήν δέουσα λαμπρότητα πραγματοποιήθηκαν (5/7) ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιο τά θυρανοίξια του νεόδμητου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Ἄννης Βόλου, παρουσία πλειάδος κληρικῶν, τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καί πλήθους λαοῦ. Μετά

τήν τελετή τῶν Θυρανοίξιων τελέστηκε πανηγυρικός Ἑσπερινός. Πρό τῆς ἀπολύσεως ὁ π. Νικόλαος Νασιώκας, ὑπεύθυνος τῆς ἀνοικοδομήσεως του Ἱεροῦ Ναοῦ, ἔκανε μία ἀναδρομή

στό ἱστορικό τῆς ἀνεγέρσεως καί στίς δυσκολίες πού προέκυψαν πρό καί κατά τήν ἀνέγερση του Ναοῦ, ἐνῶ εὐχαρίστησε καί τούς πρωτεργάτες του ἔργου. Στή συνέχεια τόν λόγο πήρε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁ ὁποῖος μεταξύ ἄλλων, ἔπλεξε τό ἐγκώμιο του π. Νικολάου καί τῶν συνεργατῶν του, γιά τούς κόπους καί τούς ἀγῶνες τους, ἐνῶ τόνισε ὅτι ὅταν οἱ δυνάμεις ὄλων ἐνώνονται, τά ἔργα ὀλοκληρώνονται καί δίνουν ἐλπίδα στό λαό.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΗΣ ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑΣ

Τήν Κυριακή 20/7 γιορτάστηκε ή μνήμη τῆς εἰς οὐρανοῦς πυρφόρου ἀναβάσεως του Προφήτου Ἡλία, στό ξωκλήσι του πού βρίσκεται στό δάσος τῆς Τσαγκαράδας. Στολισμένη ή εἰκόνα του Προφήτη μέ τίς πανέμορφες ὄρτανσιές καί τίς εὐωδιαστές γαρδένιες, ξεχώριζε ἀνάμεσα στίς καστανιές του πανέμορφου τοπίου. Τό τάμα τούς ἐκπλήρωσαν πολλοί κάτοικοι τῆς Τσαγκαράδας, πού ἀνέβηκαν σπίν δύσβατη περιοχή γιά νά τιμήσουν τόν οὐρανοταξιδεμένο στόν κόσμο τῆς αἰωνιότητας Προφήτη Ἡλία καί μέ τήν προσευχή τους, ἀφοῦ τόν ἔχουν τατίσει μέ τό ἥλιόφως, ζήτησαν νά φωτίζει τά σκοτάδια του βίου, ν' ἀνθίζει τίς ἀνεμῶνες τῆς ἐλπίδας, νά λιώνει τούς πάγους του μίσους, νά ζεσταίνει τίς καρδιές τῆς ἀγάπης καί νά φτερώνει τίς ψυχές τους στόν οὐράνιο δρόμο του Χριστοῦ.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΜΕΤΑ ΑΠΟ 382 ΧΡΟΝΙΑ, ΣΕ ΞΩΚΛΗΣΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΑΓΙΑΣ!

Περίσσεψαν συγκίνηση καί θρησκευτική κατάνυξη σπίν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία πού, μετά ἀπό 382 χρόνια, τελέστηκε ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς του Ἁγίου Πνεύματος στό προσφάτως ἀνακαινισμένο ξωκλήσι τῆς Ἁγίας Τριάδος σπίν Ἀνατολή Ἁγίας. Ἐκεῖ, στόν μονόκλιτο, σταυροειδῆ, θολόκτιστο, μετά τρούλου ναό του 1632, λειτουργήσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος ὑπό τίς ψαλμωδίες τῶν μοναζουσῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Ἀνατολῆς, συνεπικουρούμενος ἀπό τόν Ἀρχιερατικό Ἐπίτροπο Περιφέρειας Ἁγίας Ἀρχιμ.

Νεκτάριο Δρόσο καί ἄλλους ἱερεῖς. Πλήθος κόσμος, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Δήμαρχο Ἁγίας κ. Ἀντώνιο Γκουτῆρα, ἔζησε τήν ἱστορική πανηγυρική Θεία Λειτουργία καί μπόρεσε νά θαυμάσει τό μοναδικό αὐτό μνημεῖο γιά τί Θεσσαλία πού φέρει ἀκόμη ἀναλλοίωτες τοιχογραφίες ἀπό τό 1700. Τό ξωκλήσι ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά ἐπτά ὁμώνυμα πού βρίσκονται – πέραν αὐτοῦ τῆς Ἀνατολῆς – σπίν Ἁγία, στόν Ἀετόλοφο, στή Μελιβοῖα, στή Σκήτη, στό Μεταξοχώρι καί στό Μεγαλοβρυσσο, σέ θέσεις ὅπου ὑπῆρχαν πηγές πλούσιες σέ νερό καί πιστεύεται πώς χτίστηκαν σέ τέτοια μέρη ἀπό τήν ἀνάγκη τῶν ντόπιων νά εὐχαριστήσουν τόν Θεό γι' αὐτό. Ἡ ἀνακαίνιση του Ναοῦ ἔγινε ὑπό τήν ἐπίβλεψη τῆς 7ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων καί τῆς Δ/ντριας κ. Σταυρούλας Σδρόλια, μέ δωρεές τῶν κατοίκων του χωριοῦ καί τῶν μελῶν του πάντα δραστήριου Συλλόγου Ἀνατολιτῶν «Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος».

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΛΜΥΡΟΥ

Ἀνεπίσημη ἐπίσκεψη στήν ἐπαρχία Ἀλμυροῦ πραγματοποιήθηκε (5/7), ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν & Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος. Ὁ Μακαριώτατος παρέστη συμπροσευχόμενος στά Θυρανοίξια καί στήν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία πού τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος & Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, στό Ἱ. Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, στήν περιοχή τοῦ Πλατάνου Ἀλμυροῦ. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ κ. Ἰγνάτιος προσφώνησε τόν Μακαριώτατο, τονίζοντας, μεταξύ ἄλλων, τά ἑξῆς: «Ἀποτελεῖ μεγάλη τιμή καί εὐλογία ἡ παρουσία σας σήμερα στόν Ἀλμυρο. Εἶναι μία εὐλογημένη περιοχή, ὅπου ἡ ιδιωτική πρωτοβουλία, ἡ ἐργατικότητα, ἡ ἐνότητα, ἡ δυνατότητα νά ἐκσυγχρονίζει κανεῖς τά μέσα, δημιουργεῖ παραγωγή, δίνει ὄφελος στόν τόπο καί προσδεύουν οἱ ἄνθρωποι. Ὁ τόπος αὐτός ὑφίσταται τίς μέρες αὐτές τή δική του κρίση, ὅπως ὅλη ἡ Ἑλλάδα κι αὐτό ἐσεῖς τό ξέρετε καλύτερα ἀπ ὅλους, γιατί εἶστε πρωτεργάτης στό ἐπίπονο ἔργο πού ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀναλάβει, νά κρατήσει τό φρόνημα τοῦ λαοῦ μας, τήν ἐνότητα καί τή συνοχή του... Καί θέλουμε καί γι' αὐτό νά σᾶς εὐχαριστήσουμε, γιατί ἔχετε γίνει πρότυπο γιά ὅλους μας... Σήμερα, κάρη σέ Σᾶς, ὄλοι, πλέον, σεβονται καί ἐκτιμοῦν τήν Ἐκκλησία, γιά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖ καί στίς δύσκολες αὐτές ἡμέρες...». Ἀπό τή μεριά τοῦ ὁ Μακαριώτατος κ. Ἱερώνυμος εὐχαρίστησε γιά τήν θερμή ὑποδοχή καί σημείωσε πώς «Ἡ Ἐκκλησία μας, ἔκανε καί κάνει ἕναν τεράστιο ἀγώνα αὐτή τή στιγμή, ὥστε νά μή μείνει κανεῖς μόνος του στίς ἀνάγκες, ἀλλά νά ἔχει τή συμπαράσταση τῶν ἄλλων συνανθρώπων. Ἡ ἐνότητα τοῦ λαοῦ μᾶς εἶναι τό πρῶτο καί τό κυριότερο ζητούμενο. Οἱ ταγοί τῆς Ἐκκλησίας στάθηκαν στό ὕψος τους καί διοργάνωσαν, συντόνισαν, συγκέντρωσαν καί στή συνέχεια κατένευαν αὐτή τήν ἀγάπη, ὅπως λέγει καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἡ οἰκονομολόγοι σήμερα, σέ μία οἰκονομία ἐπάρκειας, ἡ ὁποία εἶναι σέ θέση νά βοηθήσει τόν ἄλλον. Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τί ἔγινε καί τί γίνεται στήν Ἑλλάδα καί ἰδιαίτερα στήν περιοχή τῶν Ἀθηνῶν, πού εἶναι πιό ζωντανή ἡ κρίση, μπορῶ νά πῶ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀντέχουν. Εἶναι δύσκολες οἱ ὄρες καί αὐτή ἡ ἀντοχή δέν εἶναι ἡ οἰκονομική, ἀλλά ἡ πνευματική καί κάτω ἀπ αὐτή τήν ἀντοχή ὁ καθένας συμβάλλει, λίγο ἢ πολύ, ἀλλά κυρίως, μέ τό ὅτι ὅλοι μαζί μπορούμε νά ζήσουμε καί νά κάνουμε τή ζωή μᾶς ἀνετότερη, ἢ τουλάχιστον πιό εὐκόλη...»

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΜΥΡΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΒΡΥΣΟ

Τήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Σπυρίδωνος Προμυρίου ἐπισκεφθῆκε (12/7) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μᾶς κ. Ἰγνάτιος καί χοροστάτησε στόν πανηγυρικό Ἑσπερινό ἐπί τῆ ἀναμνήσει θαύματος τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, παρουσία πολλῶν προσκυνητῶν. Στό κήρυγμα τοῦ ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε ὅτι ὁ Ἅγιος Σπυρίδων ἦταν ἀφιερωμένος στόν Χριστό, ἀλλά καί στή διακονία τῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ τόνισε τό γεγονός ὅτι τή μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐορτάζουμε σέ ἕνα κῶρο ἀσκήσεως, στό Μοναστήρι,

πράγμα πού σημαίνει ὅτι ὁ δρόμος τῆς ἀγιότητας περνάει μέσα ἀπό τήν ἀσκησι, τόσο στόν ἔγγαμο βίο ὅσο καί στόν ἄγαμο. Τήν ἐπομένη (13/7) ὁ Σεβασμιώτατος λειτούργησε καί ὁμίλησε στόν Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἀθανασίου Μεγαλοβρύσου Ἀγιάς, παρουσία τοῦ Δημάρχου Ἀγιάς κ. Ἀντωνίου Γκουντάρα καί τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ. Ὁ Σεβασμιώτατος, κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας, τέλεσε τήν ἀκολουθία τῆς ἀπαμφίσεως τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἐνῶ στό κήρυγμά του ἀναφέρθηκε στό γεγονός τῆς Θείας Λειτουργίας, ὡς τό ἐπίκεντρό της Ἐκκλ/κῆς ζωῆς τῶν πιστῶν. Στό τέλος προχείρισε εἰς πνευματικόν τόν π. Ἰωάννη Ὁλάερον, ἐφημέριο τοῦ χωριοῦ.

ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΤΟΝΟΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗ ΣΕΡΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ

Τέσσερις (4) τόνους τροφίμων καί εἰδῶν καθαριότητας, καθώς καί 60 κυβικά μέτρα ρουκισμοῦ καί κλινικοσκεπασμάτων, προσέφερε ὁ λαός τῆς Μαγνησίας στήν Σερβική Δημοκρατία τῆς Βοσνίας, ἀνταποκρινόμενος στό κάλεσμα ἀγάπης τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Ἡ ἀνθρωπιστική βοήθεια διοχετεύθηκε στίς πλημμυροπαθεῖς πόλεις Ντόμποϊ καί Σάματς, τῆς Ἐπισκοπῆς Ζβόρνια καί Τούζλας. Μέ δῆλωσή του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μᾶς κ. Ἰγνάτιος εὐχαρίστησε ὅλους ὅσοι συνεισέφεραν σ' αὐτή τήν ἐκστρατεία ἀγάπης τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, κυρίως τούς Κληρικούς μας, πού σέ τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, κινητοποίησαν τόν εὐλαβῆ λαό τῶν ἐνοριῶν τους, ὁ ὁποῖος ἀκόμα μία φορά ἀπέδειξε τά αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγύης του.

ΣΥΝΤΗΡΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΤΟ ΙΕΡΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΗΣ

Ὑστερα ἀπό συντονισμένες ἐνέργειες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἰγνατίου καί μέ πρωτοβουλία τῆς Γενικῆς Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ κ. Λίνας Μενδῶνη, ἐντάχθηκε τό ἔργο: «Συντήρηση καί Ἀποκατάσταση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου καί Ἁγίων Πάντων, στή Μακρινίτσα Πηλίου στό Ἐπιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ἀνταγωνιστικότητα καί Ἐπιχειρηματικότητα», μέ χρηματοδότηση ὕψους 420.000 εὐρώ. Τό ἔργο τῆς ἀποκατάστασης τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ Μνημείου πού βρίσκεται στόν προαύλιο κῶρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μακρινίτσας, ἀνέλαβε νά ὑλοποιήσει ἡ μειοδότηρια ἐργοληπτική ἐταιρεία «VASARTIS Ε.Π.Ε.». Ἦδη τά συνεργεῖα ἔχουν ἐγκτασταθεῖ, στά ὁποῖα θά ἀπασχοληθοῦν καί κάτοικοι πού ζοῦν καί δραστηριοποιοῦνται ἐπαγγελματικά στήν Μακρινίτσα. Ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Νικολάου καί Ἁγίων Πάντων Μακρινίτσας, τό «Κρυφὸ Σχολεῖο», ὅπως ἀλλιῶς εἶναι γνωστό στούς πιστούς τῆς Μαγνησίας, εἶναι ὁ τρίτος κατά σειρά Ναός πού ἀνακαινίζεται ἐκ βάθρων στήν Μακρινίτσα. Ἔχει προηγηθεῖ ἡ πλήρης ἀνακαίνιση τῶν Ἱερῶν Ναῶν τοῦ Τιμίου Προδρόμου στήν πλατεία τῆς Μακρινίτσας καί ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ Κακουνᾶ.

...καί σκηνώσον ἐν ἡμῖν!

Σκηνή πρώτη

- Πού θά πάμε φέτος διακοπές;
Στίς χριστιανικές κατασκηνώσεις;
Ἐπί τά ψηλά στά χαμηλά;

Σκηνή δεύτερη

Ἐὸ κύβος ἐρρίφθη: Ἐπί τά ψηλά στά ψηλότερα!

Σκηνή τρίτη

Ἐἡ ομάδα μας... Σέ ἕνα μικρό συμπαθητικό σπιτάκι κώρεσε ὁλόκληρος ὁ οὐρανός... Δώδεκα ψυχές, ὑπό τήν καθοδήγηση τῆς ὁμαδάρχισσάς μας, ζήσαμε στιγμές μοναδικές, πού θά μείνουν ἀνεξήτπλα χαραγμένες στή μνήμη μας.

Κατασκηνώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος στόν Ἅγιο Λαυρέντιο: Σ' ἕνα γραφικό χωριό τοῦ Πηλίου φωλιάζει ἕνα σημείο ἀναφοράς ἔξω καί πέρα ἀπό τή συμβατική καθημερινότητα τοῦ κόσμου μας. Εἶναι ὁ τόπος πού σέ γεμίζει, εἶναι ὁ τρόπος πού σέ σα-

γνεύει... Ἐἡ αἴσθησις τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ γαληνεύει τήν ταραχή τῶν λογισμῶν. Διώχνει τή λύπη, τό σκοτάδι, τήν ἀνασφάλεια. Στή χαρά τῆς ὁμαδικότητας, στή χριστιανική συντροφιά, γεύεσαι οὐρανό, ζεῖς τόν παράδεισο στή γῆ. Δώδεκα ἡμέρες τό χρόνο νοηματοδοτοῦν ὁλόκληρη τή χρονιά πού ἀκολουθεῖ.

Στήν κατασκήνωση ἡ κλεψύδρα τοῦ χρόνου μετράει χρυσό... Ἐὼρες πολυτίμες, ἀνεκτίμητες... ἘἌλλοτε στό ὑπαίθριο προσευχητᾶρι ἀνάμεσα στίς φυλλωσιές τῶν πλατάνων καί ἄλλοτε στή φιλόξενη ὑποδοχή τῶν καλεσμένων μας... Πότε στήν ἐπίσημη ὥρα τῆς ἐπαρσης τῆς σημαίας μας στό γήπεδο, καί πότε στήν εὐλογημένη ὥρα τοῦ φαγητοῦ στήν ἀνακαινισμένη τραπεζαρία μας... Ἐὸ λόγος τοῦ Θεοῦ πλούσιος, ζωογόνος, δροσερός. Γιά νά ξεδιψάσουν οἱ διψασμένες ψυχές, νά ξεκουραστοῦν, νά ἀναζωογονηθοῦν, νά ἀνυψωθοῦν.

Ἐὺλογία Θεοῦ ἡ κατασκήνωση...

Σκοινοβατώντας σέ λεπτές ἰσορροπίες, σέ ἕναν κόσμο πού βρίσκεται διαρκῶς σέ ταραχή, σέ μία περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα σχεδόν ἀντιχριστιανική, ἐμεῖς μέ φλόγα ἱεραποστολική ἐπιμένουμε στίς χριστιανικές μας ἀλήθειες, παινεύομαστε γιά τή χριστιανική μας ταυτότητα, κατασκηνώνει ὁ νοῦς μας στίς χριστιανικές κατασκηνώσεις...

Ἐὸλοθερμή ἡ προσευχή μας πού ἀναπέμπουμε στόν οὐρανό: Βασιλεῦ Οὐράνιε, σκηνώσον ἐν ἡμῖν, μείνε μαζί μας στίς δυσκολίες καί στίς χαρές τοῦ βίου μας, συνοδοιπόρος παντοτινός, κᾶνε κατασκήνωση τή ζωή μας, κατασκήνωση τοῦ Θεοῦ στήν καρδιά μας!

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΟΥΣΗ, Ἐκπαιδευτικός

